

Kulturně
2014

společenský časopis
• 10
na internetu

DOBŘÁ ADRESA

ZPO
MÍN
NA JE

Z obsahu

L
(4)
T Y

ndra Berková
O psaní
D KOŠICE MC

Rozhovor s Jiřím Hájíčkem

Alexandra Berková: O psaní

Cirkulární nařízení 1786

Obsah:

Telepatická šprckvoň (příloha)

Tomáš Míka: **Textové
zprávy** (62)

**SYSTÉM NAVIGACE:
KLEPNĚTE!**

První stránka (titulní):
BYLO od č. 1/00: Klepnutím na „Z obsahu:“ se dostanete na str. 2 (obsah). Klepnutí na malé obrázky a jednotlivé body „Z obsahu:“ Vás přenesou přímo na příslušné stránky. **NOVÉ od č. 9/00:** Klepnutím na značku „Dobrá adresa“ se otevrou naše internetové stránky www.dobraadresa.cz v aktuálním prohlížeči. Klepnutím na střed obrázku se dostanete na popisek a tiráž na str. 2.

Druhá stránka (obsah):
BYLO od č. 1/00: Klepnutí na jednotlivé body obsahu Vás přenesou přímo na příslušné stránky. Klepnutím na naši e-mailovou adresu se Vám otevře nám adresovaný dopis v aktuálním e-mailovém programu. **NOVÉ od č. 9/00:** Klepnutím na značku „Dobrá adresa“ a na popisek k obrázku na první straně se dostanete na první (titulní) stránku. Klepnutím na slovo „Obsah:“ se Vám zvětší obsah přes celou šířku okna.

Další strany stránky (včetně druhé s úvodníkem):
BYLO od č. 1/00: Klepnutím na jednotlivé internetové resp. e-mailové adresy se Vám otevře příslušná stránka resp. se Vám nadepíše příslušný dopis v aktuálním programu. **NOVÉ od č. 9/00:** Klepnutím na značku „Dobrá adresa“ v levém nebo pravém horním rohu stránky se přesunete na str. 2 (obsah).

KLEPNĚTE SEM!

Čepýření

**Vzpomínky na jednu vesnickou tancovačku
(rozhovor s Jiřím Hájíčkem)** (4)
Michal Šanda: **Příběh jedné ulice** (7)
Alexandra Vokurková: **Po létě** (8)
Martin Vokurka: **Před zimou** (9)
Štengl a Pech v **Řetězové** (10)

Mrouskot

Jakub Šofar: **Ke knize Alexandry Berkové O psaní**
(14)
Liszt a Wagner v Piešťanech (16)
Pavel Dolejší: **Na hrbolatém kyvadle** (18)
Ivan Jemelka: **Víkend** (20)
Jakub Šofar: **Troška zamilované poezie** (22)
Šedá osmdesátá (23)
Anna Brikciusová: **Jásavé tváře** (24)
Michal Šanda: **Čokoláda pro Annu Brikciusovou**
(25)
Eva Nováková: **Na dosah počátku mezisvětí** (26)
Paralelní literatura 13 – Televizní verše (34)

Doňuchňání

Michal Šanda: **Z antikvariátních banánovek
– Cirkulární nařízení 1786** (40)
Ivan Petlan: **Čtyři lety** (42)
Paseka v háji české literatury (44)
Josef Váchal – Výstava Magie hledání (48)
Jiří Kolář – 100 (50)
Ferdinand Šustáček: **Tenhle Šanda!** (52)
Konference – Královská cesta na scestí (53)
Jan Stanislav: **Básně** (54)
Marek Vadas: **Léčitel** (58)
Viktor Špaček: **Jak by kolem něho mohlo být
všechno v pořádku** (61)

Na titulní stránce: Eva Nováková „Roudnice nad Labem, hřbitov“ (k článku na str. 26)

Dobrá adresa, kulturně-společenský časopis na internetu, číslo 10, rok 2014, ročník 15. E-mail: dobraadresa@dobraadresa.cz. Vydávají Přátelé Dobré adresy. Šéfredaktor: Štefan Švec. Redakce: Václav Dvořák, Štěpán Kučera, Petr Štengl, Michal Šanda, Martin Vokurka. Grafická úprava a výtvarná redakce: Jakub Tayari. Výstavba internetových stránek: Libor Koudela. Neoznačené fotografie archiv redakce, kresby Corel Corporation. Časopis vychází s laskavou podporou Ministerstva kultury České republiky. Redakci nevyžádané rukopisy, kresby a fotografie se nevracejí. Technická podpora studio Grafin a FirstNet, a. s. Časopis je exportován Ústavem pro Českou literaturu AV ČR. ISSN 1804-963X

Naši milí,

všechno je jen sex. Už Freud věděl, že už Goethe věděl, že už Platón věděl, že veškeré dění je jen hra protikladných principů, milostný tanec mužských a ženských sil, které dál a dál plodí nový a nový svět tak, jak ho známe. Chceme tím říci, že s registrovaným partnerstvím se svět zastaví? Ne. Chceme tím říci, že před sebou máte nové číslo Dobré adresy, a že nedržíte-li při sobě právě adekvátního partnera či partnerku, můžete roztočit další kolo světatvorby stykem oka (tedy těla) s duchem, fyzická s technickým a vlastní myslí s cizími myslími v předváděných obrazech a textech. Tak hurá do toho, ať vám vzrušení vydrží.

Štefan Švec

Foto-aktualita

Foto Michal Šanda

Č
epý

ře
ní

**Vzpomínky
na jednu vesnickou
tancovačku**
(rozhovor s Jiřím Hájíčkem)

Foto Gabriela Albrechtová

Poté, co v loňském
roce obdržel román
Rybí krev cenu
Magnesia Litera a stal
se knihou roku, bylo
spisovatele Jiřího
Hájíčka ve všech
médiích plno,
rozhovorů poskytnul
bezpočet. Protože mu
ale v nakladatelství
Host právě vychází
soubor povídek
*Vzpomínky na jednu
vesnickou tancovačku*,
nedá mi nezeptat se
ještě na pár otázek.

Znáš tuhle písničku?
Vzpomínáš si na ten rok?
Dechovka hrála ryčný,
a lehce hysterický song
Vzpomínáš si na ten rok?
Kapela začla polkou
a já měl se svou holkou soud
S dechovkou příbuzní jdou
Vysílaj neznámý kód

Samozřejmě. Jmenuje se *Vzpomínka na jednu venkovskou tancovačku* v r. 1966 a nazpíval ji Luboš Pospíšil. Poslouchám ho snad už 30 let. Napsal jsem kdysi povídku odehrávající se na vesnické zábavě v osmdesátých letech, a když jsem pro ni hledal název, tak mě napadla parafráze na titul té písničky. Takže jsem povídku nazval *Vzpomínky na jednu vesnickou tancovačku* roku 1986. Vyšla v Revolver revue a pak v mé druhé sbírce povídek. Nakonec se dostala i do výběru, který teď vychází v Hostu. Povídky jsme do téhle kompilace vybírali loni a taky jsme diskutovali, jak ten výběr nazveme. V té době se mi ozval shodou okolností čtenář, kterému se líbil román *Rybí krev*, dokonce jel do jižních Čech hledat ta místa, kde se má děj odehrávat. Sešli jsme se a vyšlo najevo, že Ondra je muzikant a hraje v kapele Luboše Pospíšila. Vzpomněl jsem si na tu povídku a navrhl jsem nakladateli, že by se knížka mohla jmenovat podle ní, *Vzpomínky na jednu vesnickou tancovačku*. Ondra mi pak dal kontakt na Luboše Pospíšila, ptal jsem se ho, jestli by mu nevadilo, že moje knížka bude mít hodně podobný název jako jeho písnička. Neměl s tím problém, ještě mi dal číslo na Ladislava Kantora, který tu písničku kdysi otextoval. Tak jsem mu zavolaal a ani jemu to nevadilo. Takže tohle je historka o tom, jak vznikl název mé poslední knížky. Je to přiznaná inspirace básníky a hudebníky, které jsem kdysi četl a poslouchal a ovlivnili mě svou poetikou a hudbou. Myslím Mišíka, Prokopa, Pospíšila nebo Jana Spáleného, textaře jako jsou Kantor, Pavel Šrut nebo Jiří Dědeček. Jestli jsi ty vybrané povídky četl, tak jsi

možná v názvech povídek odhalil ještě jeden hudební odkaz a jedna povídka je zase nazvaná veršem od slavného českého básníka.

První album Luboše Pospíšila jsem poslouchal jako o život, mám s ním spojenou donu kolem maturity na gymnáziu, proto jsem se tě na to ptal, poněvadž jsem tušil... Muzikanty co jmenuješ, ty mám rád, předloni jsem byl úplně omráčený albem Jana Spáleného *Panenko skákavá*, ale to jenom tak na okraj. Jaký je to verš?

Je to verš z Kainarovy básně *Jak ulovit štika velkou jako stehno antické bohyně*.

Přiznám se, že jsem si musel přizvat na pomoc přítele Googla. Povídka se jmenuje *Melancholické lístečky z podzemních stromů demokracie*. Nevadí ti, jak tě novináři a kritici vehementně cpou do šuplíku „vesnický autor“? Emila Hakla třeba necpou do šuplete „městský autor“.

Šuplíky jsou všude a ve všem, to je prostě matrix. Stačí, že něco řekneš, a už tě někam zařadí, ať už jde o literaturu, politiku nebo o to co jíš nebo čteš a posloucháš. Neřeším to.

Určitě jsi zařadil do knihy i povídku o fotbale, nebo se mýlím?

Jsou tam tři povídky o vesnickém fotbale, jsou volně propojené místem a postavami.

Jak jsi byl spokojený s letošním mistrovstvím světa ve fotbale, utkvěl ti v paměti nějaký mimořádný zápas, gól, nebo akce?

Neměl jsem tolik času, kolik bych chtěl, takže jsem málokterý zápas viděl celý. Těšil jsem se obecně na tu konfrontaci Evropa versus Jižní Amerika. Nakonec mi přišel výsledek docela spravedlivý, jak vůči Německu a Holandsku, tak pokud jde

o umístění Brazílie a Argentiny. Jen mi poslední dobou dost vadí, jaké se ze špičkových fotbalistů stávají hysterky. Jasně, jsou to mladí kluci a jsou tam emoce. Ale přijde mi, že dřív bylo víc hráčů s určitou noblesou.

Naprosto souhlasím. Mne zaujal v prvním zápase nizozemský útočník Arjen Robben, v dalších utkáních ale předvedl spíš excelentní pády a filmování. Na Facebooku jsme se o tom, jako správním fanoušci, do krve pohádali s Edgarem de Bruinem. ? propos, jaké tři fotbalisty svého srdce bys takhle z výkopu bez přípravy jmenoval?

Jsem už trochu pamětník, takže jsem obdivoval třeba záložníka Jana Bergera, ač nejsem spartán. Také Přemysla Bičovského, hráče Teplic a Bohemky. Původem Jihočechem byl obránce Jiří Němec, začínal v budějovickém Dynamu, pak hrál v Dukle Praha a ve Spartě. Zakopal si i Bundesligu za Schalke 04. Asi že toho moc nenamluvil, měl mezi fotbalisty krásnou přezdívku: Němej.

A teď přijde otázka o poznání svízelnější, a ne že ji zahraješ do zámezí. V knize je celkem dvacet povídek. Kterou ty osobně máš nejradši?

Zvláštní nostalgii jsem cítil, když jsem si při výběru povídek znovu po letech přečetl *Metání trav*. Je to celkem nenápadná povídka, bez děje a bez pointy, třeba čtenáře ani nezaujme. Pro mě je tam ale zatavená atmosféra jednoho dne, vůbec ten čas, kdy mi bylo asi osmadvacet, a i když je ta povídka ve výsledku směs reality a fikce, jsou tam vzpomínky na jednoho starého pána, kterého jsem měl rád, a který už řadu let nežije.

Díky za rozhovor a *Vzpomínkám na jednu vesnickou tancovačku* budu držet palce, aby u čtenářů zabodovaly.

Připravil
Michal Šanda

VZPO—
—MÍNKY
NA JEDNU
VESNIC—
—KOU Jiří Hájíček
povídky
TANCO—
—VAČKU host

Příběh jedné ulice

Tahle ulice v Děčíně je unikát,
nemíní dějinám unikát.

(mš)

Foto Michal Šanda

Alexandra Vokurková

Po létě

Dřevo

Smrk souchotinář tiše pokašlává
 Vyskládali ho na zápraží
 (co se mu někdy říká záhrobeň)
 Smrt klepe na dřevo
 a zároveň jako by se pořád chtěla vysmrkat.
 Listí jasanu je příliš lichozpeřené.
 Pozvolna opadává. Jak drobenka
 z koláče se švestkami.
 Kropenka. Zdrávas.
 Zvědavý modřín natahuje obnažený krk.
 Jasan se za něj stydí do nejhlubšího kořene.
 Svou mladou snoubenkou se chvástá.
 Smrt popotáhla
 a pak se rozesmála nahlas.
 Jasně. I se svou snoubenkou
 jasan se brzo stane roubenkou.

Koleje

Počkám si na léto. Pak zjistím,
 Kolik mám stravenek.
 Kolik nám zbylo ze čtyř kotat
 A tří koček. Kolik iluzí.
 Nikdo se nedozví.
 Kolik mi je.
 Která čísla
 Chybí v osudí.
 Na bosé nohy připnu
 staré brusle
 A vyjedu
 Do nových kolejí.

Pátek na neznámém místě

Je večer v listopadu.
 Páteční večer
 Mlha padá
 Chce se mi odjet, do tmy, do neznáma
 S neznámým mužem
 Jako dřív
 Večerní Praha.
 Do chaty na Slapech. Pod kopcem, bez signálu.
 Být na neznámém místě. Jako dřív.
 Taky to mockrát
 mohlo jednou skončit blbě.
 Koupím
 Okvětní plátek parmazánu
 Okurky do salátu
 Lidové noviny
 Těstoviny
 Pojedu domů.
 Taky to všechno
 mohlo skončit mnohem hůř.

...
Ten nápad
Tu chorobnou představu
Pečetím alkoholem
Do otisku lebečního švu
Teď se zdá tak snadné
Být sám
Čekám na výsledek referenda
O nezávislosti
I já chci být znovu plný naděje
Jsem odvážnější než Skotsko
Odemykám si a jdu do deště
Trochu jako loď v Severním moři
Se kymácím
Pes mě následuje až k řece
Kočka se vytratí
Sotva poprvé zakleju a hodím kamenem
Hledají mě až ráno

Martin Vokurka Před zimou

Foto Michal Šanda

...
Nemá cenu chodit spát
Úsvit se třísťí do vln deprese
V bezkostných rukavičkách nulová číslice
Zvoní teď k probouzení
Nespi Neusínej
Přemýšlej o promarněném večeru
Z kalu vzpomínek
Třesoucím nehtem škrábej cestu
K dotyku

...
Mrskni očima o tu skálu
co vynořuje se z mlhy
pokaždé když zahneš k jejímu domu
Jsou-li pravé roztříští se
na milióny kousků
Jsou-li to jen diamanty
vsazené do bezcitné lebky
Rozřežou ten kámen
na slzy

Mrskni svou hlavu
do neznámé budoucnosti
Vrátí-li se celá
hodil jsi do prázdnoty
Jen svou představu

...
Opilý
Písmo dokážu ovládat
Elegantní křivky nečitelnosti
A intelektu
Žaludek méně
A naději na vratkém kroku vůbec ne
Sny si plynou neuváženě
Až k smutným koncům
Byl jsem připraven být sám
a dobrým pijákem
nespavých nocí
Místo svého odhodlání
Zůstal jsem nehnutě sedět
pod stropem s jeho skvrnami
kudy tekli v červnu déšť
V ošoupaném křesle
dál přetrvávám
V županu hrozného manžela

Č
epý

ře
ní

Štengl a Pech v Řetězové

Foto Michal Šanda

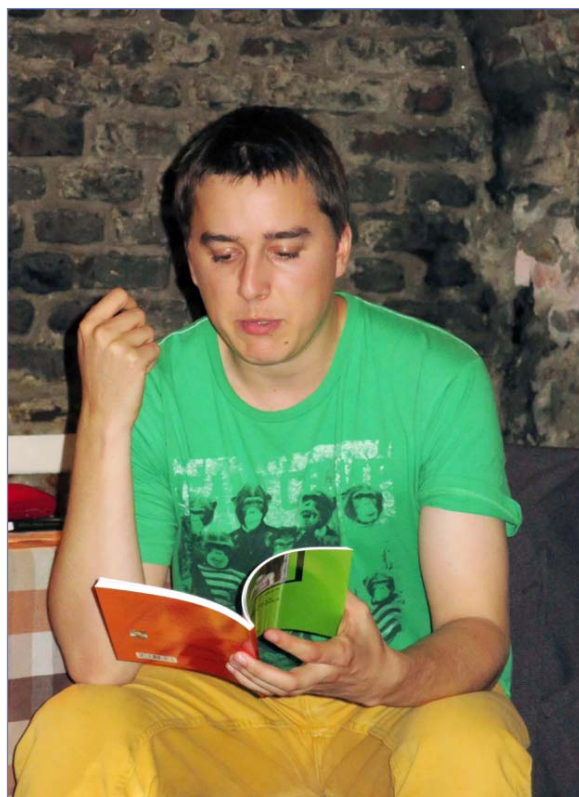
Ve čtvrtek 11. září vystoupili na společném večeru v literární kavárně v Řetězové Petr Štengl, který tu představil svou novelu *To si vypiješ!*, a Miroslav Pech, který četl ze své nové knihy povídek *Ohromně vtipná videa*.

(mš)

Laureát letošní Ceny Jiřího Ortena Ondřej Hanus:

Miroslav Pech:

Petr Štengl:

Petr Štengl: To si vypiješ!

V každém patře byl umístěn hydrant. Plechové dveře s velkým červeným písmenem H se daly snadno otevřít. Uvnitř bylo dost místa na cigarety, láhev alkoholu a pornočasopisy.

V domě nikdy nehořelo. Vlastně jednou hasiči přijeli. Zajíčovi odjeli na dovolenou. Z okna jejich kuchyně se valil černý, hustý dým. Hasiči přistavili výsuvný žebřík, jeden odvážlivec po něm vyšplhal k oknu, vypáčil ventilačku, vlezl dovnitř a po chvíli se v okně vítězoslavně objevil s čoudícím pekáčem v rukách. Zajíčovi odjeli na dovolenou a nechali v troubě péct husu. Venku se kvůli té události všichni seběhli. Pupínek jen v punčocháčích a košili, kterou měl nacpanou dovnitř. Smáli se mu, že je na punčocháče příliš velký. Zajíčovi bydleli ve druhém patře.

Jednou se u Pupíčků sešlo celé příbuzenstvo. Bylo po pohřbu. Zatímco dospělí zapíjeli nebožtíka, děti se nahrnuly do výtahu. Byly z venkova. Pupíček nemohl odolat. Vyšel v punčocháčích na chodbu, špičkou zašlápl dveře a cuknul otvírátkem. Jednou, dvakrát. Po několikerém zastavení výtah začal trucovat a ne a ne se rozjet. Hlavně aby nezmáčkly tlačítko „Znamení nouze“, děsil se Pupíček.

Zvonění tlačítka se rozlehlo celým domem. Takový kravál by probudil i mrtvého. Mührová s křikem vyrazila. Každé z děcek jen v ponožkách dostalo při vystupování pořádný záhlavec. Domovnice musila dlouhou dřevěnou měchačkou odblokovat brzdicí klapku výtahu. Nechtěly si pak s Pupíčkem hrát a zamkly ho do skříně.

Nouzovi bydleli nad Pupánkovými. Nouzovic nejstarší syn cvičil na kontrabas. Pupánkovi seděli tiši na gauči přimáčknuti jeden ke druhému. Dum, dum, dum, ozývalo se jim nad hlavou.

„Jdu tam!“ pravil rozhodně otec. „Nechod!“ zadržela ho matka. Lustr se kýval do rytmu.

„A co by sis přál k Ježíšku?“ zeptala se matka.

„Panenku.“

„Panenku?“

„Jo, tu co maj v hračkářství. Tu v těch bleděmodrejch šatičkách s tmavýma vlasama.“

„Aha,“ řekla matka. „A co ještě?“

„Samopal. Ten na kapslíky.“

„Ale jdi ty.“

Samopal měl i rudě blikající světýlko při ústí hlavně a byl skutečně na kapslíky. Panenka krásně voněla umělou hmotou. Na chodidle měla vystouplý nápis MADE IN DDR.

Návštěvy vysedávaly v obýváku.

„A co ti přinesl Ježíšek?“ byly zvědavé.

„Panenku.“ Odpovídala za něj matka. „Jdi, přines nám ji ukázat!“

Šel poslušně do dětského pokoje, na krk si pověsil samopal a do ruky vzal panenku.

„No podívejte, vážně, panenku!“ vydechly údivem, jako by se do poslední chvíle přece jen domnívaly, že se jedná o žert.

Stál se samopalem a panenkou uprostřed obývacího pokoje. Pohledy žen se lišily od pohledů mužů. V pohledech žen se mísil soucit s pochopením, v pohledech mužů se zračilo pohrdání.

„A co budeš s tou panenkou dělat?“

„Nic. Vozit jí v kočárku,“ odpověděl a zmáčkl spoušť. Kapslík prskl a zasmrděl.

„V kočárku?“

„Tak běž, běž si hrát,“ vykázala ho matka. Vrátil se poslušně zpět do dětského pokoje.

Panenka měla hluboké modré mrkací oči. Když ji držel za nohy hlavou dolů, oči se nezavřely. Zvláštní. Sukénka se přehrnula panence přes hlavičku a ukázaly se bílé kalhotky. Když kalhotky stáhl, bylo to místečko zcela hladké. Nastavil jí nožičky do sedací polohy a posadil panenku na postel. Pak si sedl vedle ní a zahleděl se z okna. V protějším okně stála žena, nohu na radiátoru ústředního topení. Měla bílé kalhotky.

Pozorovala ho. On pozoroval ji. Provozovali tuhle hru často. Holubi se vznášeli a zase dosedali zpět na střechu.

Ležel v posteli obklopen neproniknutelnou tmou. Bříšky prstů přejížděl po totálně ploché plosce chodidla umělohmotné panny a šepтал si: MADE IN DDR, MADE IN DDR.

Jmenovala se tak: MADE IN DDR. Na první pohled bylo přece zřejmé, že pochází z ušlechtilého rodu. Nebyla to žádná obyčejná Soňa, Hanička nebo Zuzana. Jeho panna pocházela z daleké země Dederónů. Všichni Dederóni jezdili v trabantech.

Co nehlouběji tiskl nos do jejích tuhých, lesklých, hustých havraních kadeří, z jejichž vůně se mu točila hlava.

Už to nevydržel a počural se. Vlasy ho dál omračovaly svojí cizokrajnou vůní. Ale nestydl se před ní. MADE IN DDR ten puch moči necítila. Neměla v nose dírký.

O prázdninách býval Pupi s babičkou na chalupě. Drncal s panenkou v kočárku po rozbitém betonovém zápraží. Kočárek zůstal ve stodole po sestřenici. Chalupa stála v hlubokém údolí, na

samotě. Soused shora se tu a tam stavil na kafe.

„Ty si hraješ s panenkama?“

„Jo.“ Pupimu bylo divné, proč říká „panenkama“, když má v kočárku jen jednu.

„Ty si nehraješ s autama? Kluci si přece hrajou s autama, ne?“ nedal si soused pokoj.

„Hm.“ Pupi nevěděl, co má na to odpovědět. Aby si zachránil reputaci, vyhrkl: „Jezdí v trabantovi.“

„Kdo?“ nechápal soused.

„Ona!“ odpověděl Pupi a ukázal na kočárek.

„Tak to se teda má,“ pokýval soused hlavou a otočil se k Pupimu zády. Pupi poodjel s kočárkem stranou, aby zkontroloval, jestli se MADE IN DDR nepočurala.

Knihu vydalo nakladatelství Novela bohemica

Ke knize

Když jsem v mládí čítával knihy amerických spisovatelů, tak jsem se buď 1) na jejich záložkách dozvěděl, že autor tvůrčí psaní vyučuje/vyučoval, popřípadě je absolventem takových kurzů, nebo 2) děj knihy částečně takové téma zahrnoval. To mě bavilo, tj. smál jsem se tomu.

Dá se naučit psát? Dá se z mrtvé krávy vymámit tele?

Nikdy jsem neměl k takovému studiu důvěru a nemám dosud. Ano, je příjemné, že k „technikáliím“ vás někdo přivede a přes ně převede, že vám pomůže vyhnout se blatům, ale z jiného pohledu – není ono občasné sejít z cesty důležitým prvkem při hledání sebe sama v tvůrčím procesu? Teď jsem to napsal jako idiot, který dostává za úvodník každý týden 1800 Kč, takže žvaní tak, jak si myslí, že za 1800 Kč žvanit má. Tak jinak, není lepší si občas nabít tlamu a přitom ušetřit školné? Není lepší koupit si za to školné nějakou prostitutku, nechat si ho od ní vymlasknout v nějaké zašpiněné špelunce? Nebo odjet třeba do Tanvaldu a tam si nechat od místních cikánů (tam Romové nežijou) zrychtovat rypák, když si s nimi předtím zahrajete trochu slovní fotbal s výrazy, kterými se označuje barevnost?

Ale ano, vyučovat tvůrčí psaní má samozřejmě smysl, pro prepadavatele, regulární spisovatele, je to příjemný výdělek. A zasloužený. Nic proti tomu. Naopak. Více takových studijních oborů. A nejen na specializovaných školách. A nejen na humanitních školách. A nejen na školách, které jsou někde mezi. A nejen na technických ško-

lách. I vojenské a policejní školy by měly mít katedry tvůrčího psaní, bakalářské, magisterské a doktorské obory. Každý, kdo vydal minimálně tři knihy, by měl mít zajištěno místo na pracovištích zabývajících se tvůrčím psaním. Však my vás naučíme psát, holoto! Budete literárně činní, až se z vás bude kouřit.

• • •

Když Saša začala učit „psát“, tak jsem se jí vysmíval. Že je jak babička od Boženy Němcové, ve fěrtochu nosí pro každé své dítě, studenta, nějaká písmenka. Tohle téma mezi námi bylo „vošajstlich“.

Z toho celého předešlého krákoru zákonitě vyplývá, že kniha, která je „o psaní“, i když ji napsala Saša Berková, je předeem určena, abych ji svrhl do pekelného ohně, do SK Pekla, do plamenů, jak činil Josef Florian ve svých krátkých knižních recenzích.

Nikoliv, pravím vám. Tohle je čarodějnické čtení. To je bílá magie. To je pojednání o tom, jak můžete mlácením do pecky od švestky vyrobit zlato (literatura nic jiného není). Tisíckrát se trefíte, a nic. Pak se vám možná trochu sveze ruka – a je tu aurum. Taky to může být opačně, trefíte se poprvé, a pak už nikdy.

Neplacená reklama: Kupte si knihu Alexandry Berkové *O psaní* (Trigon, 2014) a podpořte české spisovatelstvo zápisem na existující kurzy tvůrčího psaní.

Jakub Šofar
psavec netvůrčí

Alexandry Berkové *O psaní*

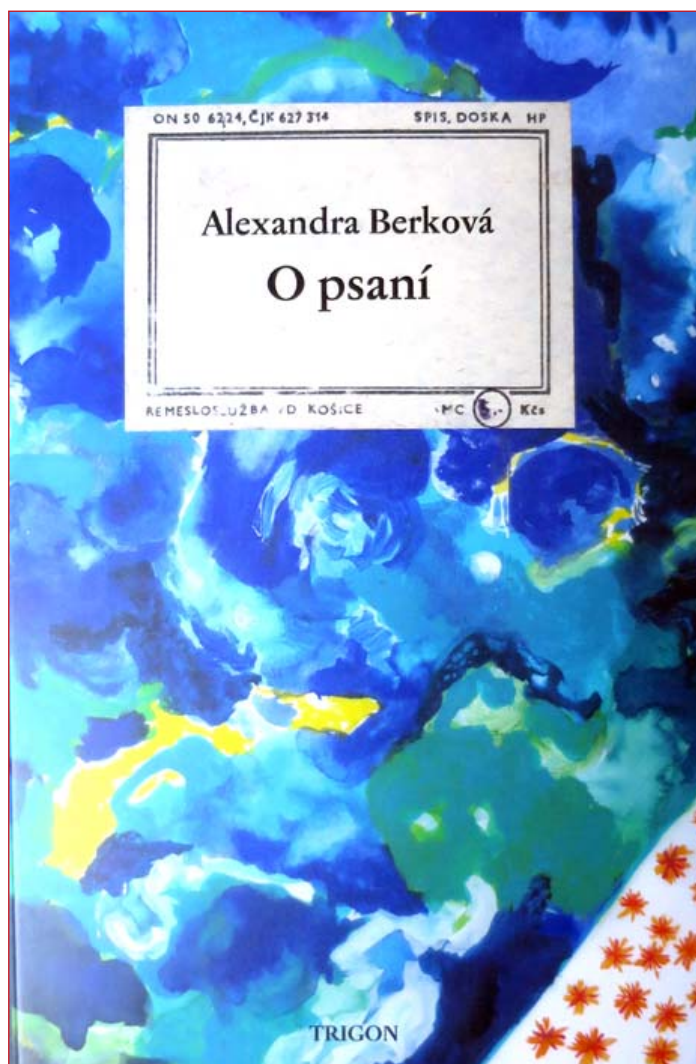
Alexandra Berková:

O psaní

Adresát

Každý člověk od řemesla ví, co znamená výraz „co to chce“. Aby střecha nespadla, motor šlapal, bota vydržela. Tento postoj k věci psaní je užitečný si podržet: co s tím, aby výsledek fungoval, jak chceme; aby nenudil, aby okouzlit, má-li okouzlit, aby děsil, má-li děsit atd. K tomu je dobré vědět anebo tušit, k čemu a komu je text určen: literárním labužníkům, kteří ocení styl a brilantnost projevu? Studentům, kteří rádi vtip a bystrý intelekt? Unaveným dělnicím, které chtějí romantickou pohádku o štěstí žen? Unaveným dělníkům, kteří rádi rytířskou akční pohádku o síle mužů? Je to text pro děti? Dost hravý a překvapivý a neotravující moralitami? – Všechny cílové skupiny jsou legitimní za předpokladu, že si jich autor váží, že je zná a nepokládá je za pitomce. Vědomí cíle je velmi podstatné, máme-li cíle dosáhnout, je to adresa, na niž chceme doručit svou zprávu. Velmi přesného adresáta mají i „výkřiky do tmy“, texty spontánní, vytrysklé z vnitřní nutnosti autora, texty mířící neomylně k dosud neznámému „Já ve třetí osobě“. Saroyan tomu říkal dopisy světu. Freud to definoval jako „volně vlající úzkost, která volá, aby byla zakotvena“. Pro začátečníka je cílový čtenář „Já ve třetí osobě“ tou nejlepší adresou: je to někdo, kdo je stejně chytrý jako já – nebudu se na něj vytahovat; je stejně netrpělivý, nebudu ho nudit dlouhými výlevy; a je stejně

naladěný jako já: netřeba mu nic zvlášť vysvětlovat. A nebudu mu nic předstírat a lhát. Myslet při psaní na adresáta jako na přítele je nadmíru užitečné taky proto, že to nadlehčuje práci na textu; která má – jako vše ve vesmíru – tendenci ztrácet energii a stydnout a tuhnout a rozpadat se a těžknout v balvan úkolu. A přicházejí chvíle, kdy by člověk celý text nejradši hodil za hlavu – či ještě jinam – a za sebe a pro sebe by věc s chutí odpískal, nedokončil a na všechno se vykašlal. Ale pro nejlepšího přítele?

M a Liszt Wagner...

rou

v Piešťanech

sk

2.

Vážně?

3.

Vždycky
jsem
si říkal,
že má
vкус.

Na hrbolatém kyvadle

1. Mouchy krouží kolem žárovky

mosazné trny zásvětí

Snad přivolávají deště snad se mi vysmívají

Můj pokoj který nedoslýchá

se převaluje v rozestlané posteli

Nafukuje se a chroptí

Okna vzteklá

Dáví

v předklonu

Představivost vln okrajuje

rybáře

v úmrtní list

Ocitám se na hrbolatém kyvadle

strženého nehtu

Závrať z výšky je dojemná

a pouští barvu

Do kýchání lamp vrážejí komáři pilníky rozumu

Nic mne nedrží zde ani tam

Přesto se nemohu vrátit ani setrvat

a kružnice myšlenek v nálevu z octa líná

Za obzorem dýchavičné otupění svítá

2. Obrátím si svět

V kapsičku vesty

Svět který si přisedá

S pivem v ruce

K stolu

Kde jsme si vyrývali

a už se to ani nestalo

asi

Podšálky svých věštíren

Na památku

3. Pod kamením

Na dně řek

Slova navlečená do podvazků

A celou noc zas budou

Lampy trčet

Pod světla

V kanistru těla vypuštěn

Kaplička chvěje se

Za modřín

Utírá si nos

V šátku utáté hlavy

Ohnutá záda

Až k nati ložského deště

Den za dnem na podpal

Pavel Dolejší

4. Polštáře na zápraží

Srst dne

snožmo

svědí přístaviště

S vlaky v rukávnících

Směr vychýlených střel

Ulice paže nahé až k pitvoření srdce

Štiky vlažně rozkvétají

V obilných polích

kapesník kterýs posmrkal a zahodil

Střevíčky vousů

Slina je leští

Až zaslzel

Pyžamo do náručí

Lustr v trychtýři bělma

Tváříš se

5. Odskočil si k sousedům pro svou ženu

A kostku másla

Z pouhé nostalgie

A nutkavosti rána

V první cigaretě

Bylo ráno

A on kouřil svou první cigaretu

Toho dne

Působil vážně

Z pouhé potřeby nostalgie

Anna se ještě nevrátila

Když vešel k sousedům

Nevlastnili vstupní dveře

Ani v oknech závěsy

Nalezl svoji ženu

Jak u okna s výhledem do

Tmy Raskolnikových očí

Kouří svou první cigaretu

Toho dne

A vesele si natáčí na prstík

Kudrnaté lokny másla

M
rousk
otVíkend
Ivan Jemelka

Byl mráz, ale sníh nepadal, ani zmrzlý déšť. Nebe bylo zataženo souvislou šedavou vrstvou mraků. Viděl by to i Jan skrz dvojité kuchyňské okno s lajdácky natřeným rámem, jak už to bývá ve starých karlínských bytech. Viděl by to, kdyby s tužkou a papírem nepočítal:

Bety ráno kapesné 200 (osobní fond)

Nákup I.: prášek Calgon, hranolky 350 g, rybí prsty, kapitán Iglo, tatarská omáčka, šampón Elseve, pasta Colgate. Celkem: 350.

Bety KFC 108, Jan stravenka SodexoPass 60, Nákup II.: víno 76. Celkem: 794.

Jan vzdychl, sáhl do kapsy koupacího pláště pro kapesník a otřel si ústa. Podtrhl výsledek a připsal: Dohodnuto na den 500.

Bilance: (-) 294; Celkem schodek: 2358

Tak to bylo včera a byl pátek, pomyslel si Jan, šestadvacetiletý mladík, blond, štíhlý a obrýlený, s plastickým stříhem, průměrně vysoký a přiměřeně pohledný. Opět cítil pod rukama napjatou bělostnou kůži na Betčiných zádech a parné vlhko, které pronikalo jeho pyžamem, když seděl na okraji vany a myl jí záda. Vzpomněl si, že Bety usnula u televize. Skončil třetí díl Halifaxová soudní psychiatr a po Právě dnes se chystal jít spát i on. Uklidil ještě v obýváku, aby se Mařenka mohla ráno dívat na pohádky, a vytřel po Bety v koupelně. V kapse její halenky přitom našel papírek. Stálo tam: 001 - 609 83 55 23, což je v Americe. Minulý měsíc zaplatil Telefonice 2600. Bety se dušovala, že nikam nevolala. Prý asi omyl, nebo možná Mařenka... Mařenku vyslechl. Skončilo to pláčem a v noci se počůrala. Znovu vzdychl, papírek schoval a chvíli přemýšlel, ale pak šel do ložnice a vzal Bety za ruku, a ta, aniž se docela probudila, vykřikla, aby na ni nesahali všichni najednou, že je unavená, a aby ji tentokrát nechali na pokoji. Jan ulehl tiše vedle ní, ale spát nemohl. Bety se mu před rokem svěřila, že si vystačí sama, že nikoho nepotřebuje, že dává přednost autosexu. Ale proč teda bere antikoncepci a holí si nohy?

Nejspíš přeci jen usnul, protože v sobotu ráno ho probudil křik a pláč. "Tak se oblíkej ty spratku, oblíkej se ty zmetku!" vřískala Bety. „Dělej ty nemehlo, pospěš si, ty fakane!“ vřískala dál a Mařenka jí odpovídala nářkem a škytáním. Jan vstal, složil obě deky a prostěradlo a šel se podívat, proč Bety ječí a Mařenka nařiká. Bety seděla v kuchyni u stolu v koupacím plášti, hleděla do kulatého zrcátka, nanášela si štětcem pudr na tvář a občas potáhla z cigarety. Už zase doma kouří, pomyslel si smutně Jan, i když si slíbili, že kouřit budou jen na balkóně. Mařenka klečela na podlaze, kolem ní se povalovaly její oblečky a plakala. Jan ji vzal do náručí, ale Bety vyskočila od stolu a udeřila ho pěstí. „Rozmazluješ Mařenku a já nemám peníze!“ zaječela.

„Máš osobní fond čtyři tisíce,“ bránil se Jan a Mařenka mu zatím vyděšeně vzlykala v náruči. „Zapomnělas, v Elektroluxu do- stáváš dvanáct tisíc. Čtyři na domácnost, dva na půjčku, pět set mému tátovi, tisíc a půl do rezervního fondu.“ Jan si přehodil Mařenku, která nepřestávala pofňukávat, z jednoho předloktí na druhé. „Zapomně- las, že dlužíš pět tisíc za vánoční dárky a dalších pět za hlídání?“

„Pět za dárky a pět za hlídání?!“ Bety se zlostně zasmála. „A kolik za to, že jsem ji devět měsíců nosila, že v bolestech rodila, že kojila?!“ Kolik za to, kde jsem pak skon- čila?!“ vykřikovala.

„Sama si to chtěla,“ připomněl jí Jan.

Bety mrštila zrcátkem a to se roztříštilo o stěnu. „Našetřím si ne cestu do Ameriky, a pak budete mít oba pokoj!“ „Jdu pryč!“ křikla vzápětí, a jak proběhla kolem Jana, zaběhlo se v pootevřeném plášti útlé stehno a malý prs. Je krásná a štíhlá, ale se svým břichem nedělá nic. Necvičí, jen neustále zvrací, aby netloustla, pomyslel si nevesele. Odesl Mařenku do velké postele v ložnici a pustil jí televizi. K snídani snědla středně velký Bejby bel a vypila hodně moštu. Jan zatím luxoval a umyl nábytek. Na oběd jeli s Mařenkou do KFC Na poříčí. Mařenka snědla hranolky, pizzu a kousek Zingeru. Pokračovali pak do Libně k rodičům. Ma- řenka tam zůstala a Jan odjel do posilovny na Smíchov. Z baru ve fitness zavolal do Lib- ně. Táta mu řekl, že volala Bety, ptala se na Mařenku a má sraz se svojí mámou a poje- dou nakupovat na Černý most do Globusu. Až pojedou zpátky, staví se pro Mařenku.

Z posilovny odjel Jan na Vinohrady do Rugby baru na kulečnick. Sešel se tam s ko- legou z banky, který mu přinesl Esquire a deštník. Ty věci si zapomněl u něj kance- láři. Ještě než začali hrát, volal Bety, ale by- la nedostupná. Pevný telefon doma byl od- spojený, telefonoval tedy do Libně a otec mu řekl, že se právě chystají s Mařenkou k Mc- Donaldovi na zmrzlinu. Domů se vracel ko- lem jedenácté a cestou mu přišla sms. Psala

mu Bety, že u nich přespí jeden její známý. Když vešel do bytu, souložila s ním v oby- váku na divanu a všude bylo plno kouře. Mařenka vedle v pokoji sice spala, ale byla počůraná. Převlékl ji do suchého, a vůbec se přitom neprobudila. Pak si připravil lehkou večeři: Korpus pizzy, tompu, kečup a krabí tyčinky. Dal to zapéct do trouby a mezi tím si zašel do nonstopky pro plechovku piva a cigarety. Když se vrátil, v obýváku už by- lo ticho a dveře byly zavřené. Dal se do piz- zy a nejasně si uvědomil, že Alžběta za celou dobu, co jsou spolu, nesundala záclony. Ko- lem půl třetí šel spát. V neděli ráno toho chlapa probudil a požádal ho, aby šel pryč. Potom si lehl na jeho místo, přikryl sebe i Bety a spal až do jedenácti. Když se probu- dil, Bety byla pryč a Mařenka taky. Jan si uvařil čaj a volal Bety na mobil, ale zase by- la nedostupná. Při holení zjistil, že v zasob- níčku Gillette je poslední čepelka. Bety si zase holila nohy svým strojkem, pomyslel si hořce. Sotva si smyl zbytky holicí pěny, zvo- nila sousedka. Má zavolat Bety, ona prý se mu nemůže dovolat. Když jí zavolal, Bety mu tónem, jakoby se dusila, oznámila, že je- de i s Mařenkou za Evženem. Nechtěla mu dát Mařenku k telefonu. „Vezmi ji alespoň cestou do mekáče, zaplatím ti to,“ prosil.

„To je teprve začátek, teď uvidíš, co do- vedu!“ syčela do telefonu.

„Kdy se vrátíte?“ chtěl vědět.

„Rozvedu se s tebou,“ odsekla a zavěsila.

Jan se vrátil domů a šel sebrat prádlo ze sušáku. Když ho skládal, vzpomněl si, že Bety byla s Evženem, jejím šéfem, za po- slední tři měsíce pětkrát na večeři a na vý- letech po Čechách, do Švýcar, Rakouska a na týden v USA. No nic, pomyslel si a za- pnul notebook. Kolem šesté zavolal Betčině mámě, ta ale nevěděla, kde je Bety ani Ma- řenka. „Zase jste se pohádali?“ vyčetla Ja- novi.

„Chová se jako pubertáčka a vydírá mě Mařenkou,“ oznámil jí našťavaně.

„Nechce se s tebou snad rozvést?“ ptala se.

„Chtěl jsem vzít Mařenku na kukuřici,“ řekl Jan.

„Na kukuřici můžete jít zítra,“ mínila Betčina máma.

Po tom rozhovoru šel Jan nakoupit, a když se vracel zpátky, u poštovních schrá- nek zastihl dvě děvčata, která dávala do schránek lístečky. Otevřel svou schránku, ale lísteček tam nebyl. Zeptal se jich, proč tam není. „Zvonili jsme u vás, ale za dveřmi plakalo dítě, že maminka spí a nemůže ji vzbudit,“ řekla děvčata. Takže Bety se asi i s Mařenkou mezitím vrátila, pomyslel si Jan a šel rychle nahoru a děvčata za ním. Když odemkl, dívky zůstaly stát na prahu a jen se mírně předkláněly a nakukovaly dovnitř. Mařenka seděla v předsíni na zemi a byla celá uplakaná. Jan ji vzal do náručí a šel poděkovat děvčatům, která se na Ma- řenku usmála a dala jí každá po dvou lísteč- cích. Jan šel pak hledat Bety. Spala na diva- nu. Na mluvení neodpovídala, na zatřesení ramenem nic nedělala. „Vzala si nějaké prášky, nebo co? Nebo jsi opilá?“ zakřičel na ni Jan. Pokusil se ji posadit, ale svezla se mu zpátky jako hadrová pana a pořád spa- la. Na zemi ležel mobil a na displeji blikal pokyn vložit pin. V koši našel láhev od vod- ky a několik zlámaných cigaret. Zavolal Bet- čině mámě.

„Zase jste se pohádali?“ vyzvídala.

„Bety je bez sebe,“ řekl. „Bože, zavolal si pohotovost?!“ vykřikla.

„Je opilá,“ namítl.

„Vyčerpaná?“

„Vypila láhev vodky.“

„Je toho na ni moc, chuděru. A co Ma- řenka?“

„Už nepláče.“

„Dobře, počkej, přijedu,“ řekla Betčina máma.

Jan byl domluvený s Richardem z Ope- lu a s Jidrou z Allianz, že zajedou na kon- cert The Megers do Třeboratic. Než Alžběti- na matka přijela, Jan si opekl v troubě ku- řecí křídla, ale Mařenka křídla nechtěla. Prý půjde s babičkou do KFC. V osm Jan

opustil spící Bety, rozloučil se s její mámou a s Mařenkou a šel na autobus do Třeboratic. Začátek koncertu se z technických důvodů přesunul na jedenáctou a poslední autobus do Prahy odjel čtvrt hodiny předtím. Jidra se nabídl, že vyhledá v Třeboraticích jednoho známého a požádá ho, aby je u sebe nechal přespat. Nakonec stejně nespali, protože hráli a zpívali až do půl šesté, kdy odjížděl první ranní spoj na Prahu. Jan ještě rozjařený, jen trochu nevyspalý a unavený byl v pondělí ráno po šesté doma. Bety se vzbudila, vylítla z ložnice a zlostně vykřikla, že Janovi utrhne přirození, ať jeho bolševický otec vidí, jakýho má parchanta kurevníka. Sápala se na něj a snažila se dosáhnout mu do rozkroku, ale Jan se jen chránil a zůstal klidný. Kousala ho, škrábala a kopala, ale on ji jen chytil za ruce, uhýbal a couval. „Tak mě prašti, prašti mě ty bačkoro, ty srabe, ať tě pak zavrou, ať od tebe mám pokoj,“ křičela. Jan ale stále zachovával klid. To už Bety nevydržela, padla na zem, tloukla pěstmi do podlahy a kvílela: „Evžene, zachraň mě, vem mě k sobě od toho debila, vem mě k sobě od toho násilnickýho magora!“

Její máma zatím v ložnici dělala, že spí a nic neslyší. Jan nechal Bety ležet a šel koupit něco k snídani. Když se vrátil, Betčina máma už vstala, byla oblečená a vařila pro všechny čaj. Jedním okem hlídala varnou konvici a druhým hodiny, aby nepřišli pozdě do práce. Bety, už úplně klidná, oblékala Mařenku a slibovala jí, že jí koupí kočárek pro panenky. Jan dal na stůl šunku, máslo a rohlíky. Mezi tím Bety odešla do koupelny, tam se líčila, tentokrát bez cigarety a všichni na ni mlčky čekali. Když přišla, nic neřekla, ani Jan neříkal nic, ale bylo vidět, že k sobě zase mají úctu. Betčina máma se nabídla, že odvede Mařenku do školky, aby Bety mohla odvést Jana autem do práce. Cestou poslouchali Rádio City a potom, když Jan vystupoval, se políbili a přes den si několikrát telefonovali, a už na sebe byli hodní.

M rou sk ot

Troška zamilované poezie

Jakub Šofar

Láska je drahý špás
když si ji přepočítám
na stejky...

(High Steak House, Lucemburská 38, Praha-Žižkov;

500 g Highland, pořádný steak přírodně připravený přelitý šťávou – 269 Kč

300 g Pfeffer steak, steak s omáčkou ze tří druhů pepře – 169 Kč

300 g Roqueforte, steak přelitý omáčkou z modrého sýra – 169 Kč

300 g Čertovský steak, steak s pikantní směsí ze slaniny, cibule, pórku, papriky a kečupu – 169 Kč

300 g Steak Hříbek, steak přelitý hříbkovou omáčkou – 169 Kč

300 g Steak Šípek, steak přelitý přírodní šípkovou omáčkou a červeným vínem – 169 Kč

200 g Rumpsteak Žižkov, steak zapečený s nivou a tymiánem – 139 Kč

200 g Rumpsteak Chalupář, steak grilovaný se slaninou, křenem a uzeným sýrem – 139 Kč

...tak je jasný,
že je to marný podnik

To jen abyste věděli, než začnete podnikat

Šedá osmdesátá

Restaurace a jídelny Litoměřice

PODNIKOVÉ KREDITELSTVÍ LITOMĚŘICE, MICHALSKÁ 12, TELEFON 2645

Titl
P e r m á n e k Stanislav

EXIKO AS
Panská 9

P r a h a 1

Vaše zn.:

Naše zn.: 05/Se/Za

Litoměřice dne 21.4.1987

Vážený pane,

Jsem nucen vrátit se k incidentu ve vinárně "Na chmelové jíše", kde jste, hanebně se podnapiv, způsobil značné pohoršení a výtržnost.

Za výraz "ty vořechu jeden" se Vám účtující číšník s. Kejval Jaromír omlouvá, ale připomíná, že náhradu za utržený rukáv žaketu bude požadovati soukromo-právní cestou.

Na zařízení střediska byly Vámi způsobeny škody ve výši Kčs 4.283,21, v čemž je zahrnut utržený splachovač, prokopnuté umyvadlo a uzel na ručníku, který není k rozvázání, jakož i celková očista hanebně zaneřáděného /poblitého/ soc. zařízení.

Pokud Vám to není známo, nacpal jste bubeníka hudebního tria do jeho nástroje během produkce, což je možná s ohledem na její kvalitu pochopitelné, leč nikoli omluvitelné. Ochranný svaz hudebníků z povolání si vyžádal Vaši adresu na OO VB SNB v Litoměřicích.

Při nastalé rvačce s občany cikánské národnosti jste pokojným návštěvníkům našeho střediska odebral jimi objednané pokrmy, 1x hašé, 2x vepřové se zeleným hráškem, 3x míchaný salát, a vrhal jimi s výkřiky "ty uzenej jánošíku" na Vaše protivníky. Pokojní občané odmítli uhradit nezkenzované pokrmy, čímž RaJ Litoměřice vznikla další škoda ve výši Kčs 64,80.

Abychom uzavřeli celou záležitost smírnou cestou, žádáme Vás, abyste do 14 dnů uhradil veškeré škody složenkou. Při prodlení budeme se cítiti nuceni se obrátiti na okresní soud.

Těšíme se na Vaši návštěvu v našich společenských střediscích a zůstáváme s pozdravem

"Spokojenost hosta - náš cíl"

RESTAURACE A JIDELN.
s sídlem v LITOMĚŘICÍCH
podnikové středisko
zař. Se bu z i s Karel

Jásavé tváře, vyprahlé duše

Anna Brikciusová

V kruhu

křikem, pláčem cesta začíná
snahou, úspěchy, nezdary
do ticha, rovné čáry,
které v kruhu zas
vřískotem se znovuzrodí
respektive pokračuje

Možná jednou

jednou, opět
možná zase příště

spadne hvězda z nebe
kam to vlastně padá?

ve vesmírných hlubinách se v napjaté lanko
od konce k začátku
dávno za Adama i Evu
existenci Boha, modlu, cosi

promění

možná jednou
opět, příště

Když se mímí

koráby s panstvem
komnaty v sametu na pravoboku

když se dva koráby mímí
lady v opiovém oparu

lord se v slastném bolu svíjí

Ruce

elektrické dráty
pod proudem

ruce v rukavicích
žíly skryté zrakům zvědavců

ruce, které v bolesti přehršle
rukavice svlékají

jelenice drhne alabastr

Kam vítr bude vát

poletím
k moři s ježkem jedním ostnatým

kreveta na kameni,
napůl v pěně mírné vlny

plavat nad hladinou bez nádechu
bez pohybu těla
vítr mne povede
do cíle dopraví

do cíle a dál
kam bude chtít vítr vát

Času málo, času mnoho

času mnoho pro nic
málo když blíží se ta chvíle

zastavit čas
vnímáno smyslem vzdorným hodinám

Jásavé tváře, vyprahlé duše

ze špulky žluté nitě zbyl jen dikobraz

smutně se dívá a z místa nehne

Čokoláda pro Annu Brikciusovou Michal Šanda

(s použitím její básně Slunce s limetkou)

Michal Šanda

Sní si, sní

Jednorozec pod odkvetlou broskvoní
ať se sny jeho vyplní

zatímco v polospánku sní
sny se plní, sny se vyplní

Na dosah

velice blízko
na dosah ruky
ve středověké perspektivě

v reálnu
za mořem, pouští, kolem mešity
kroků by se napočítal
oslích i těch svých

Z daleka se táhnou stíny

putují přes svah travin spálených
potok s rybami ploutví ostrých žiletek

zídka ostružin, ještěrek a divoké orchideje
tvář ženy v houpačce letem rozjasněnou
makové plátky sukně vlají ve svitu slunce večerním

V hektické spirále

ženou se s dechem o berlích
vzduch v uších meluzínou

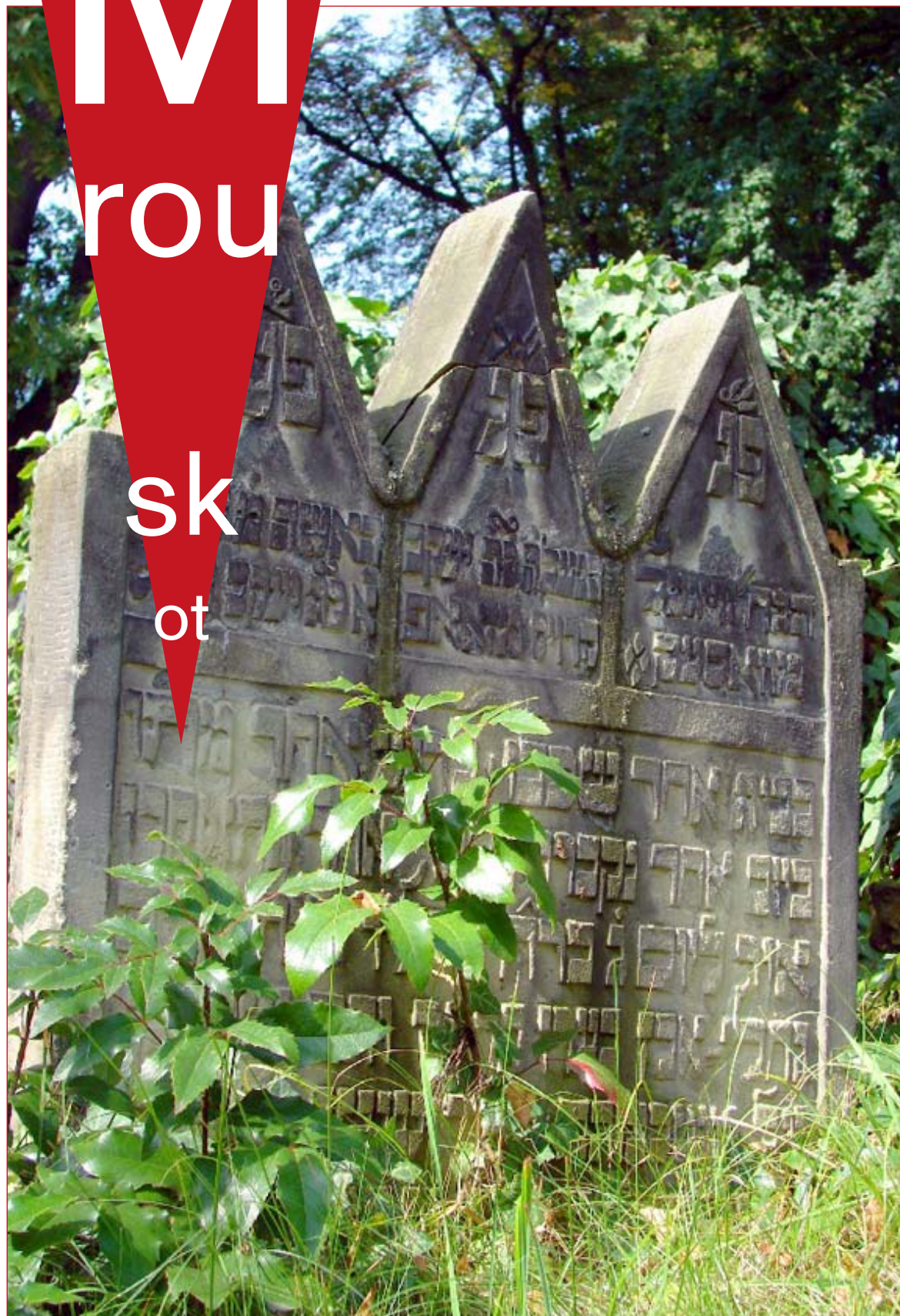
poryvy lámou bílý vlas
kosti křehnou do pyramid

Na dosah Eva

M
rou
sk
ot

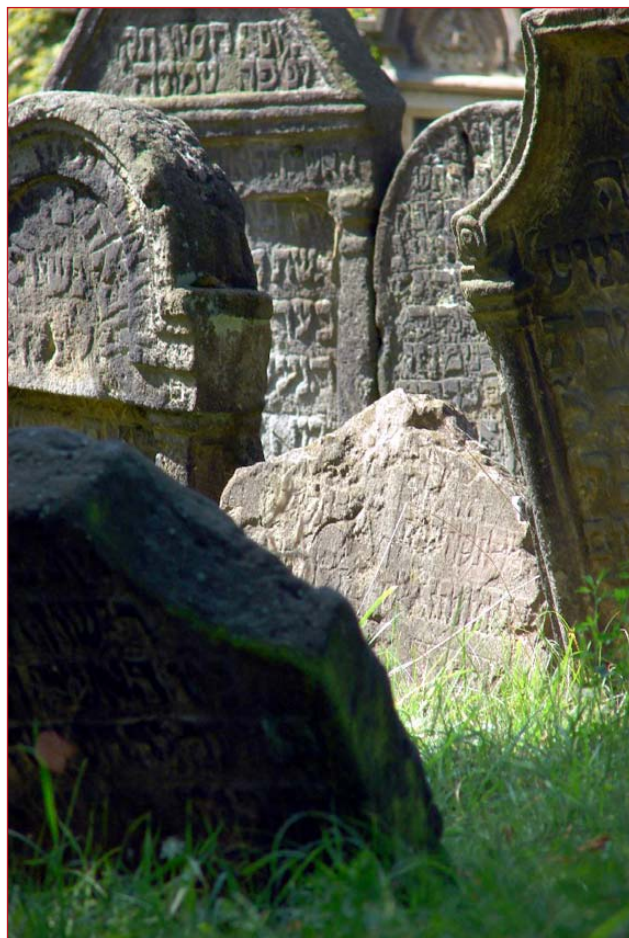
počátku mezisvětí

Nováková

Na seriál Devět hřbitovních bran, který v minulém čísle skončil, volně navazuje obrazovou přílohou fotografa a výtvarnice Eva Nováková. Fotografie pořídila na hřbitovech v Brandýse nad Labem, Roudnici nad Labem, v Mořině a Kostelci u Křížků.

Na této dvoustraně: Brandýs nad Labem

Na této
dvoustraně
a na obálce:
Roudnice
nad Labem

M rou

Na této dvoustraně: Kostelec u Křížku

M

rou

Na této dvoustraně: Mořina

sk

ot

M
rou
sk
ot

Internet, který
se tváří, jako by
televizi už dávno
převálcoval, je stále
doménou menšiny
víceméně
nesvéprávných
geeků. Skutečné gró
národa usedá každý
večer k zářící bedně
jako před dvaceti lety
a místo klávesnice mu

Libor Hekl

...

Jugoši si navařili pěknou kaši
co jim zbývalo jiného
než se tím prokousat
tu máš
papej
žer
za tatínka
za maminku
za dědečka
za babičku

Paralelní literatura 13 – Televizní poezie

stačí ovladač s desítkou čísel. Poezie,
vzniklá jako reflexe sledování čím dál
hlubšího a mohutnějšího televizního
vysílání, je nepominutelnou, byť
přehlíženou součástí české literatury.

• • •

Sedíme v malé hospůdce na pobřeží a pozorujeme lodě zajiždějící do mariny. Jsme tu sami s hostinským. Hostinský je Chorvat, z pevniny, pouští skvělou muziku, Hendrixe, Stouny, Zepelliny, Sabbathy a tak.

„Bojoval jste?“ ptám se ho. Takhle blbě se ho ptaj všichni Češi.

Odmítá se o válce bavit. Vypadá to, že už má bojování plné zuby a jediné co chce, je prodávat předražené pivo turistům, poslouchat Zepelliny a dívat se na moře.

„To vy jste jiný,“ říká pochvalně. „Rozdělili jste si republiku bez jediné kapky krve.“

Až na to, že se nás nikdo neptal, říkám si v duchu.

Ale ba ne, krev byla. Když Milan Kohout přeřezával v Matiční pilkou vejřpůl naší vlajku, pilka se mu svezla a už to bylo, a poněvadž je hemofilik, tak jsme hnedle mohli mít národního hrdinu.

• • •

Alex je Ukrajinec a jeho nejlepší kámoš je Rus. Oba u nás studují. Krátce před napadením Ukrajiny sovětskými vojsky Schejbal nafackoval Typltovi. Alex s kamarádem Rusem se rozhodli, že za to fackování dají do držky Kubíčkoví, což bylo nelogické rozhodnutí, jelikož Honza Kubíček nikoho nefackoval. Ve zprávách psali, jak si v zahraničních letoviscích dávají do držky ukrajinští a ruští turisté. Nakonec z fackování Kubíčka sešlo a Alex s kamarádem si dali do držky sami mezi sebou.

Michal Zetkovský

Barandovský videostop

Když si Jan Rosák nechal narůst plnovous
Zhroutil se Slávek Boura se a nikdy to už nepřekous

Když umřel Karel Čáslavský a skončilo mu Hledání
Objektiv nám osiřel a Skippy zmizel ze strání

Zůstal jenom Večerníček a Branky Body Vteřiny
Dříve Branky Body Sekundy

Doktoři z Počátků v Ordinaci v růžové zahrádce

Stará na mě
stará na mě
stará na mě
křičí
Ve zprávách prý říkali
že doktoři jsou v píči

M rou sk ot

Slavomír Konvalinka

Malá mořská víla

Potom jsem si sundala kalhoty a z kundičky vytáhla velkou mušli kauri

řekla malá mořská víla

odtáhl jsem honem mušli od ucha

aby mě nepohltilo moře

nejsem příliš dobrý plavec

v mušlích se nevyznám

avšak platí přísný zákaz vývozu jakýchkoli muší

z cizokrajných destinací

pak tedy nezbývá

než jen škeble rybničná

jó moře to nějní Tálinskej rybník

škeble rybničná

předmětně doličná

Chcete performance na koncertě, vernisáži, otvírače či jiné soukromé akci?

Kontaktujte mě prosím na malamorskavila@seznam.cz

řekla malá mořská víla

a z kundičky si vytáhla psací stroj a piáno

Tré přání

Po písečné pláži se brouzdaly děti a chytaly malé mořské víly. Braly je za nohy a mlátili jimi o zem. Chtěly, aby jim víly splnily tři přání. Když víly odmítly vyhovět, přivázala je děcka ke kolíku a víly na prudkém slunci uschly.

Jedno dítě odvázalo malou mořskou vílu od kolíku a pustilo ji zpět do moře. Víla okamžitě zmizela pod hladinou, ale vzápětí se vynořila.

„Mám kouzelnou kundičku, která ti splní tři přání“ řekla svému zachránci.

Dítě si přálo nějaké dvě nepodstatné pitomosti. Víla vždy jen sáhla do kundičky a vyndala, čeho si dítě žádalo.

Děcko dlouze přemýšlelo, jaké má být jeho třetí přání. Pak na to káplo.

„Přeji si být také malou mořskou vílou!“ vyhrklo.

Sotva si jen malá mořská víla sáhla do rozkroku, v ten okamžik dítě ucítilo, jak ho něco pevně uchopilo za nohy, prudkým máchnutím se vzneslo vzhůru a...

Msgr. Jindřich Buxant, ThC.

Sváteční slovo I.

Dobré poledne
přátelé
v dnešním svátečním dni
přijměte nejprve
moji vroucnou prosbu
abyste našli čas k usebrání
a procítění slov evangelia
jimiž začíná dnešní čtení
A Ježíš vešel do chrámu
znaven
a popatřiv na stánky kramářů
vyhnal je
Co nám říkají tato slova?
Má snad evangelista na mysli
že máme všechny obchodníky
podnikatele i prodavače
vyhánět ze svého srdce?
Jde o slova návodná?
To by bylo zjednodušené
Ježíš, přestože znaven,
nutí obchodníky k aktivitě
inspiruje je
aby vyšli ze svých zatuchlých krámků
v chrámu
a prodávali venku
na očích
beze studu
Ježíš má podnikatele rád
Ježíš má každého rád
přeje nám větší zisky
ať už v chrámu či mimo něj
Nelekejme se jeho výzvy
a vyjděme prodávat
do ulic
do vsí

Sváteční slovo II.

Krásné nedělní dopoledne
vážení přátelé
je tu opět čas
na televizní zamyšlení nad našimi životy
na chvilku sebereflexe
jak se dnes moderně říká
Staří pouštní otcové
mluvili o usebrání
protože se prostě sebrali
a šli do pouště
sebrali se, sami sebe vzali světu
aby se mohli vydat
neznámému dobrodružství Boha
My sami jistě nemáme
podobnou odvahu
odvrhnout vše
odkázat všechn svůj majetek
Nesmrtelnému
a odejít do pouště
zvláště když tam jsou ti fanatici s noži
ale přesto
bychom v sobě neměli dusit
alespoň malé vzpoury
které pozvedají naši duši
Aby bylo jasné
co myslím vzpourou
O vzpouře dnes mluví každý
zvláště popkultura
Vyzývají nás k ní hvězdy
Mladí lidé jsou povzbuzování rodiči
ke vzpouře proti nim samým
Být vzpurný
je vlastně velmi konformní
Skutečnou vzpourou dneška
je být poslušný autority
věřit a nepochybovat
oddát se vedení
moudrých pastýřů
To je ta vzpoura, o které mluví svatý Augustin
ve svém díle De Barbaris
když v situaci velmi podobné té dnešní
žádá o vzpouru poslušnosti
výkonu, almužen a sebeobětování

M rou sk ot

Dobromil Adresný

Televize Vizíra aneb debilní antipoezie

Co prozradí jazyk o pohlaví

V Česku se válčí o jazyk
to už je u nás v kraji takový zvyk
matka vtiskne synovi do ruky výtisk Melichara a Styblíka
a řekne: Go! And do not come back!

Lvy je tu nás zamořeno
hic sunt leones
v Gottlandu Klausistánu a Zemanistánu
v knížectví IV. cenové skupiny U Karla
Sparta nebo Slavie?
to je jedno kdo koho
zabije
nemrtví neživí zoombie

To kdysi na hrádečku na hrádku
povím vám děti hard core pohádku
za hrádečkem byl hustý les
a v něm parkoval mercedes
kdo se v něm jednou svez
toho posralo štěstí

Putin s Obamou střilečky paří
až se jim klávesnice vaří
tak co, susede, jak se vám daří?

Viset musí
na každé zdi
neprodleně
portrét vůdce
moje babička prožila dvě války
po jedné ženě
na každé stěně
a nebylo by válek třeba
zvláště přijde – li pak středa

A od televizního zpravodajství
přejdeme rovnou k praxi

rozborka a sborka
mnozí si z vojny ještě pamatují
jistě i Běda Trávníček
a štábkriplové
si můžou číst verše z modré knížky
upsali jste se krví
a byla červená ne modrá
vám krasnoarmějci za to dík

Ohledně nejlepších českých básní panuje shoda
vždyť přece víno není voda
ale co na to česká mattoni soda?
Po smrti svatého Václava
kdo bude další tatíček?
Ha! Vida ho! Ať žije Petr Čtvrtníček

Prosim vás
tohle není žádná prdel
tohle je fakt vážná věc
žádný hraní na vojáčky
tady jde o skutečnou poezii

Jo vy se ptáte jestli tudy nešly děti?
Ale jo dík za optání děti si ještě mají kde hrát

Po celém světě ruší se fakulty bohemistiky
a není kam se před tím schovat
on tu snad chtěl někdo česky onanovat?
Zbyde jedno malé bezvýznamné české plus
korunovační klenoty, romská otázka
a sem tam nějaký ten cyklobus

Copak to ke štěstí nestačí?
světlo mých očí
slunce mého života
pec nám spadla
zavoláme na to režiséra Krobota
a on natočí něco o životě
nebo jsme měli spíš Hřebejka nebo Svěráka?
Mladýho nebo starýho?
Rači voba
pán bůh s námi a zlý pryč
svatá Domino
vem si ten nejdelší bič
a tlustým koncem napřed

Vždycky mě bavilo domejšlet si obsah textů anglicky zpívaných skladeb. Tak třeba Love and heart od Nazarethů jsem si představoval jako nějaký apelující text na záchranu ohroženého druhu levharta a Back in the USSR od Beatles jsem považoval za píseň vybízející k odchodu sovětská vojska z našeho území.

Budeme si říkat
jak se máme rádi
jak se milujem

Ententýky dva špalíky
čert vyletěl z elektřiny
a za nim revizor
to přece nejde jen tak aby dvě lesby
dyť těm děckám chybí mužskej vzor

Ve sledovanosti vede
nejnovější nekonečný rodinný televizní seriál
Podříznutá hrdla
a když to povýšíme na umění
bude to performance
a poběží to na ČT art

Docházej nám životy
musíme se upgradovat

Něco se někde zvirtlo
tramvají to trochu hrklo
zazvonil zvonec
jejda, to byl bezdomovec

Už padá britské listí
brzy přijde zima
a díky Putinu
ocitnem se bez plynu
a to bude teprv umění
jak přežít
bezdáci budou mít na seminářích narváno

Jednou jsme táhli Malostranským náměstím
ze tmy se vyloupil o 34 let mladší Kozelka
(tehdy jsem netušil že je to on)
řekl něco strašně chytrýho o holocaustu
a znovu ho polkla tma
holocaust mě nezajímal
zajímalo mě
jestli si ten večer zašukám se svojí slečnou

*Nezapomenout pořádit si selfies s Kozelkou
dokud je to možný*

A tohle že má bejt jako ta poezie jo?
Na zlatym harleji
blíží se k nám poezie
ze Silicon Valley
to je tam jak dělaj ty silikonový kozy, ne?
Zhruba tam někde
tak to je dobrý ty vole

A co svoboda a lický práva?
Soráč to už se tak někdy stává
když se lodi plný imigrantů
ucho utrhne
to se pak i pro vodu musí přes plot skočit

Radovan Lukavský čte verše Filipa Špeciána
no to sme se dočkali
no to je rána

Víte ono to jde tak nějak samo
od srdíčka
vždyť i to bramo zavírá po celý léta samo

Hlásila pohřební hlídka
že vypískali Honzu Těsnohlídka

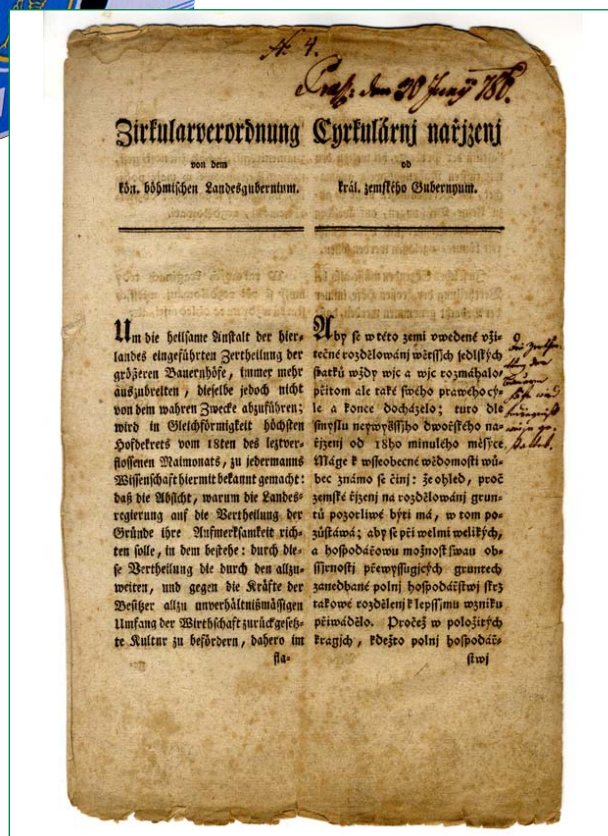
*to dítě leželo až vzadu
a břicho mělo plné hladu
a ona ho chtěla zachránit
ale to dítě umřelo
viděl jsem to v jednom americkym filmu
hrála jí Angelina Joley
no přece ta pyskatá*

Není to už příliš silná káva?
Tak my vám to osladíme
pal!
To máte za radar

...a za jaký radar?

Z antikvariátních banánovek

D
oňu
chň
ání

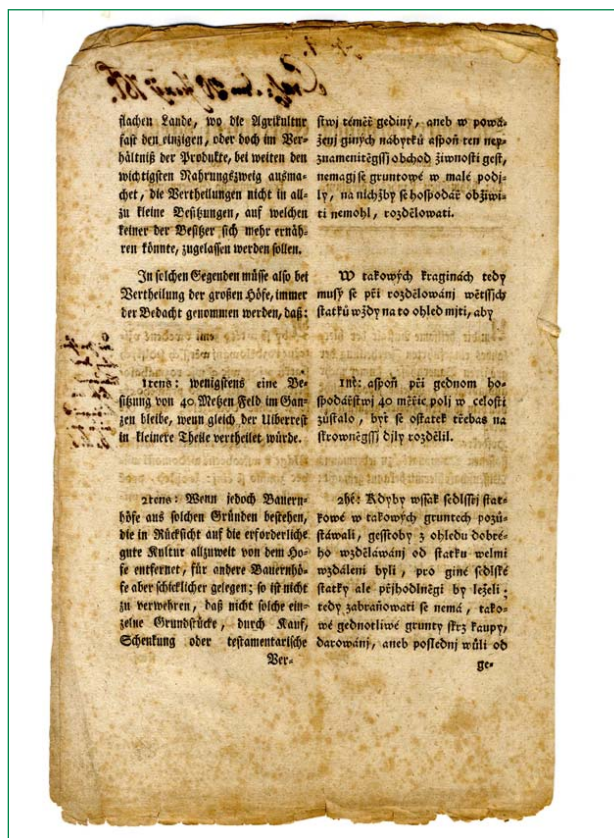
Cyrkulárnj nařizenj od král. zemského Gubernyum.

Bby se w této zemi wvedené vžitečné rozdělovánj wětšsich sedlských statlů wždy wnc a wjn rozmáhalo, přitom ale také swého prawého cýle a konce docházelo; tuto dle smyslu neywyssjho dwořského nařizenj od 18ho minulého měsýce Máge k wsseobecné wědomosti wůbec známo se činj: že ohled, proč zemské řizenj na rozdělovánj gruntů pozorliwé býti má, w tom pozůstává; aby se při welmi welikých, a hospodářowu možnost swau obssjrnostj přewyssugjcých gruntech zanedbané polnj hospodářstw skrz takové rozdělenj k lepssjmu vzniku přiwádělo. Procež w položitých kragich, kdežto polnj hospodářstwj téměř gediný, aneb w powáženj giných nábytků aspoň ten neyznamenitěgssj obchod žiwnosti gest, nemagj se gruntowé w malé podjly, na nichžby se hospodář obžiwiti nemohl, rozdělowati. W takových kraginách

tedy musý se při rozdělovánj wětšsich statků wždy na to ohled mjtí, aby Iné: aspoň při gednom hospodářstw 40 měřic polj w celosti zůstalo, byt se ostatek třebas na skrowněgssj djly rozdělil. Ihé: Kdyby wssak sedlsstj statkowé w takowych gruntech pozůstawali, gess-toby z ohledu dobrého wzdělávánj od statku welmi wzdáljeni byli, pro giné sedlské statky ale přjhodněgi by leželi; tedy zabraňowati se nemá, takové gednotliwé grunty skrt kaupy, darowánj, aneb poslednj wůli od gednoho statku k druhému přepustiti, poněwadž takowé grunty lepssj wzdělávánj zyskagi, a to, co gednomu statku vbýwá, ginému zase přirůstá, následowně žádné sskodliwé rozdělenj nepowstává, naproti kterémuž gediné přítomná opatrnost cilj. 3tj: Musý se zssemožný pozor dáti, aby skrz takové rozdělenj staw potahu, genž před rozdělenjm se wynacházal, při wssech djlech, dobromady ge wezmaue, se nevmenssil. Konečně 4té: w horách ale, kdežto netak polnj hospodářstw, gako rozličný industryálnj zysk hlawnj žiwnost sedlského lidu gest; tu nenj potřeba, by se wrchnnosti při rozdělovánj gruntů podlé obmezeného předpisu tak zau-

Cirkulární nařízení 1786

plna řídili, nýbrž mohau grunty také na menssj částky rozděliti, poněwadž w takowých kraginách, kde handl woženj, a manufaktunj práce hlawnj žiwnost gest, a neywětsj djl pro lid potřebného obilj wždy z giných aurodněgssjch kragů kupowati se musý, také menssj djl gruntů domácmu hspodářstwj prospěsný gest, a z takowého rozdělenj w mwnssj částky zádna pro wsseobecné dobré se vztahujcý sskoda powstati nemůže.

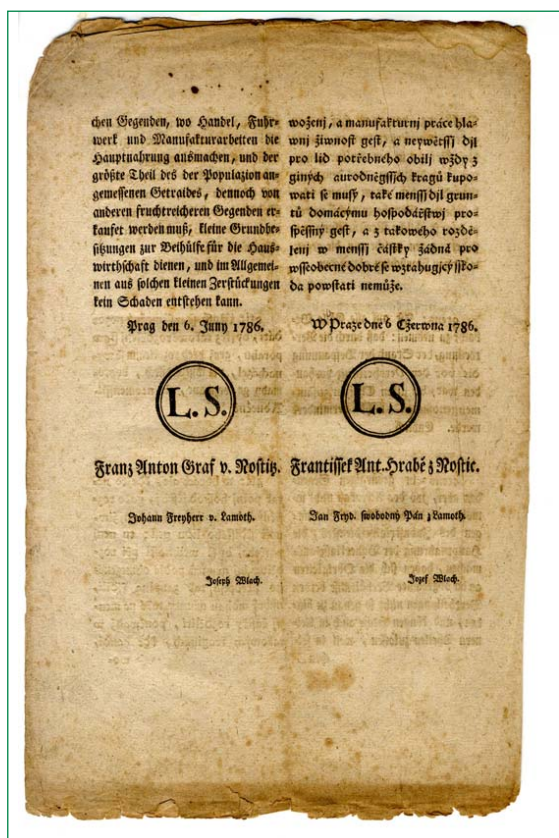
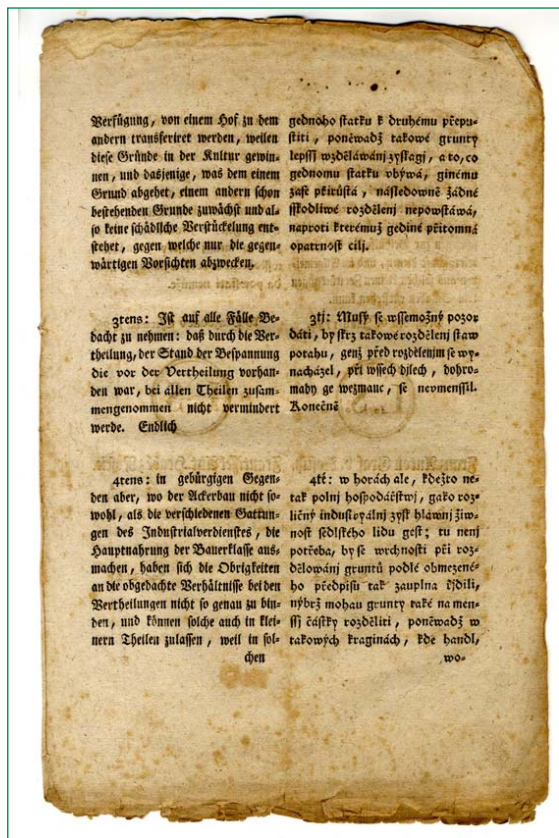
W Praze dne 6 Čžervna 1786.

Frantissek Ant. Hrabě z Rostic.

Jan Fryd. swobodný Pán z Lamoth.

Jozef Wlach

Připravil
Michal Šanda

D oňu chň ání

Čtyři lety Ivan Petlan

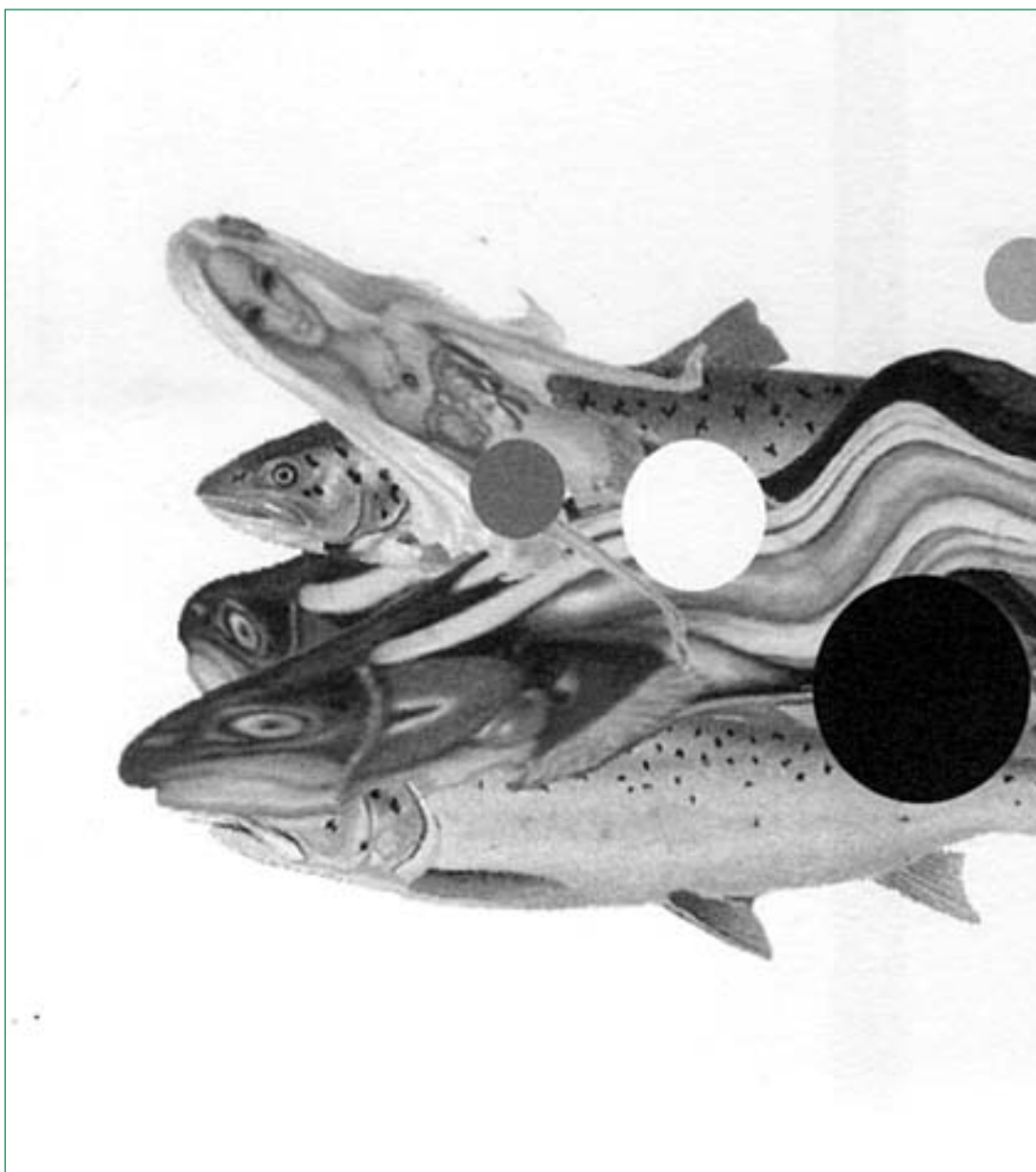
Ilustrace Václav Houf

START

Zhruba tak kilometr nad zemí
začínám urputně přemýšlet
jak je vůbec fyzikálně možné
že letadla létají

Poněkud pozdě

Spojenými silami brněnských nakladatelství větrné
mlýny a Druhé město právě vychází básnická
sbírka Ivana Petlana Čtyři lety.

ZLATÁ STŘEDNÍ

Dáte si
vodu? kávu? kolu? čaj? s citrónem? džus?
pomerančový? broskvový? jablečný?
– Pivo.

Měli.

ÚSKALÍ ANGLIČTINY

Another beer?
Thanks – later.
Later? OK.

Už nepřišla.

PŘEHNUTÁ

Samota že by
vlezla až na mozek
krůček po krůčku
až do rozštěpu mezi hemisféry
zařála drápky

Čtyři stěny
drásané jsem tak sám...

ZVĚDAVOST

Zelené balkóny pinií
padají přes skaliska

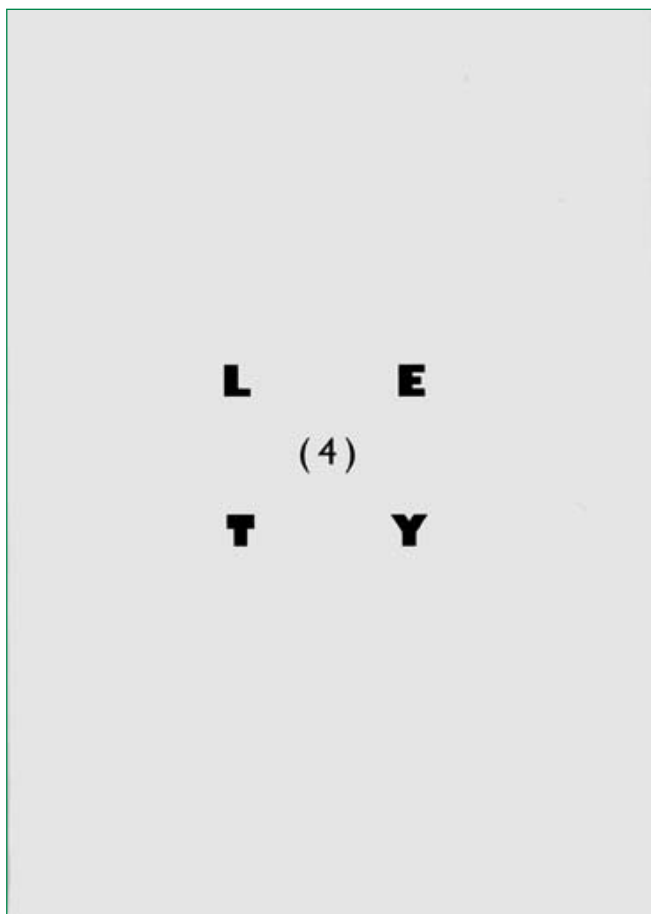
Jsou jak my: moře
chtěly by
vidět zblízka

Ještěže tu je
Anna Kurnikovová
ze středečního Blesku

* * *

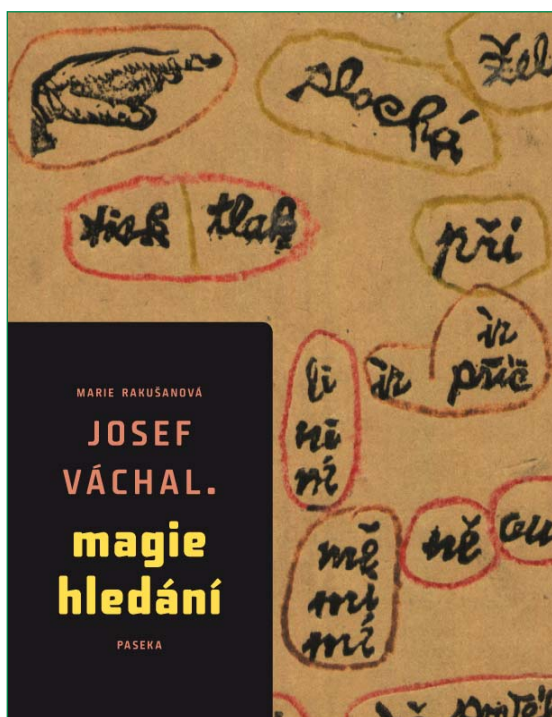
Je půlnoc
den je na kusy

číšníci balí ubrusy

D oňu chň ání

Paseka v háji české literatury

Tentokrát je rubrika Paseka v háji české literatury poněkud netradiční – představujeme v ní hned čtyři knihy. Důvodem je to, že 23. září uplynulo kulatých 130 let od narození Josefa Váchala. S ním je rovněž spojená výstava v Domě U Kamenného zvonu, kterou inicioval nakladatel Ladislav Horáček.

plnost

Přesný zásek do knihy
H. P. Bavoráka, Zásadové
indické myšlenky, (1910-1920),
US 1910.

Kniha z rukopisu Písníky
(Psalms), 1004,
soukromá sbírka.

Pevně přesvědčení o existenci prostoru hustě obydleného bytostmi nehmotných těl a neurčitěho skupenství v těsném sousedství fyzického světa měl Váchal od nejranějších let. „Vidal jsem tisíc dáblíků matých jako kočičinový vzor empirové předsádky různých a čerčených tanců před zraky svým [...] Dlouho to trvalo, než vyletly tyto obrazy, tehdy velice hrůzné, zdálo se mi dnes rozostřilými.“¹²² Váchalovo dětství bylo naplněno divokými fantaziemi představami a imaginárními bytostmi, přicházejícími za samotářským chlapcem snad z druhého břehu astrální planě. Také kvůli těmto halucinacím zkušenostem byl Váchal ještě během svého dospívání velice bázlivý a úzkostlivý. Paradoxně až kontakt se spiritismem a theosofii jej strachu z neznámého, nemateriálních bytostí přepínaného světa zbavil. „Zajímavé, kterak pozdní elementární nauky theosofie a četní spiritistických knih mne ukládalo, a právě vědomí o světu duchů a bytosti neviditelných, ustanovené a těsně se dotýkající světa hmotného, způsobilo, že jsem se nikdy přitís více nebíl.“¹²³

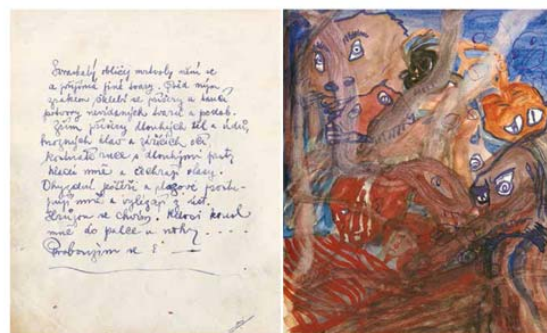
Oficiální učení theosofie vnímalo spiritismus jako překonané stadium svého vlastního vývoje. Členové pražské Theosofické společnosti však přesto experimentovali v rámci spiritistických seancí s vyvoláváním duchů a pokoušeli se proniknout do astrálu také jinak.

Představitelé spiritistického hnutí, šířeného v Evropě a v Americe od poloviny 19. století, byli přesvědčení, že za jistých podmínek je lidským individualitám a mimořádnými schopnostmi umožněno navázat s neviditelnou sférou bytí kontakt a zpráva o něm zpřístupňovat zbytku světa. Tajemnou oblast ztotožňovali spiritisté se záhrobním – prostorem, ve kterém se zdržují duše zemřelých po opuštění fyzické schránky a při čekání na nové vtělení. Záhrobní spiritisté odpovídalo nižší astrální plani theosofů. Také další spiritistické teze rezonovaly s theosofickými teoriemi. Podle spiritismu duši usnadňuje nové vtělení tzv. perispirt. Jedná se o jakési fluidum, polohotnou látku, která následně vytváří spojení mezi duší a novou fyzickou schránkou.¹²⁴ V theosofii nacházíme paralelu k perispirtu v auru obklopující éterické tělo, nadané medijními schopnostmi. Theosofie však podněty k těmto svým teoriím hledala spíše ve východní mystice než ve spiritismu. V první knize Zlatých nauk, v Hlasu klidu, nacházíme na straně 18 poznámku: „Duše jest s tělem spojena stříbrnou nítí (páskou). Duše může tělo opustit, které

¹²² Váchal, Paměti (Kus mládí, Život okultistů, Nadpřiročené, Po světové válce, Dítě či zvěř), Život na kulaci, Strážník, Proti elarist, Dodatkem) (pozn. 8), nezn.

¹²³ Ibidem.

¹²⁴ Rudolf Tschner, Einführung in den Okkultismus und Spiritismus, München - Wienbaden 1921.

Záhrobí, z cyklu Choroobé
duše na slovo Baudelaireova
(kol. 1907), tuška, tuš,
akvárel, papír, 14 × 13,5 cm,
US PNR

Parazit, z cyklu Choroobé
duše na slovo Baudelaireova,
(kol. 1907), tuška, tuš,
akvárel, papír, 14 × 13,5 cm,
US PNR

Odhodlání zima, z cyklu
Choroobé duše na slovo
Baudelaireova, (kol. 1907),
tuška, tuš, akvárel, papír,
14 × 13,5 cm, US PNR

Bolesť, z cyklu Choroobé
duše na slovo Baudelaireova,
(kol. 1907), tuška, tuš,
akvárel, papír, 14 × 13,4 cm,
US PNR

v tomto případě upadá do kateleptického stavu. Spřetrhá-li se tato nit,
nastává smrt.¹²⁵

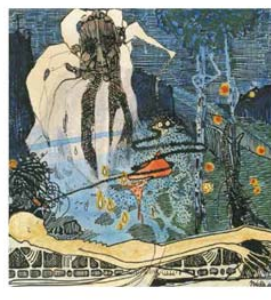
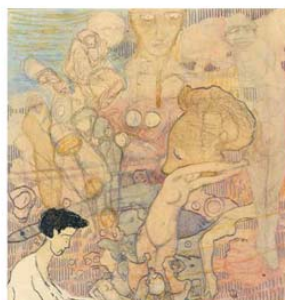
Po svém vstoupení do Theosofické společnosti Váchal navštěvoval nejrůz-
nější seance. Společně se svým prvním mentorem Josefem Adamírou dochá-
zel do žižkovského kruhu spiritistů k bratru Zemanovi, kde se poprvé setkal
s mluvčím médiem. „Později chodil jsem sám na Žižkov do seancí, ještě
později i jinam než k Zemanovi, vracel se pustými tehdy končinami v noci
domů, bydlel jsem na Vinohradech blíz Vršovic. Těž k Vonkám (nakladatel
smíchovský) jsem často docházel. Stětku a jiné, dnes theosofy, Steinerova
a stoupence všech možných směrů a tzn. poznání. Moje známosti mezi
okultisty všech směrů a barev se rozšiřovaly, kruh mého pozdání všeho
nadmyslného se šířil. Dobře působil styk s lidmi ovládanými jinými jazyky,
sečtělými, zvěděli jsem nové a nové z cizích literatur a zkušeností okultních.
Zúčastnil jsem se všech možných seancí, zasedání a dokonce i magického
vykuřování v strašidelném domě. [...] Poté přišly seance a nezářené mate-
rialisace u D. [...] v Malostranské záložně s herci Šotkem a Nejedlým tehdy
z divadla Píštěkova; přizván medium Zich, později i Weinfurter – ale stál se
ani nehnul. A před léty u Vocečka, v restauraci, roztoučil jsem stůl a odpoutali
na čtvrt metru od země v ozářené síni před zraky mnoha nevěřících diváků
a i číšníků; zasedali tehdy Krejčí [...], Kaliba a jeho paní Ryšková-Kalibová,
herečka či zpěvačka ze sboru Nár. divadla a já.“¹²⁶ Jako mimořádné popisuje
Váchal seance pořádané sochařem Ladislavem Šalounem: „Dalším členem
této společnosti je mistr Šaloun [...] Volnýmyslenkář, okultista, člověk bodrý
a vřelý, vydržoval tzn. sklepa, tj. místnosti ve své ulici, kde pořádají se ve-
lé seance. [...] Docílilo se, pokud tím, neobyčejného záření a světelných jevů
a jistého druhu materialisace.“¹²⁷

Váchalovy zkušenosti byly v této oblasti velice bohaté, nepřekvapí proto
skeptické stanovisko, jež zaujal vůči seanci, na kterou jej v roce 1912 pozvali
Jan Zrzavý a Bohumil Kubišta: „4. dubna na Zelený čtvrtek byl jsem s malířem
Zrzavým a malířem Kubištou na seanci u jistě Kláry Peschke ve Smečkách
bydlel, vlastníci více koček a kocourů, který byl uváděn z kuchyně na pětzu,
odnesl jsem odtud kromě hodné blech zajímavé poznání obou kolegů, již před
tím tuto spiritistiku navštěvoval. Pozvali mně nejen jako starého spiritistu
k ohledání tohoto mluvčího média (zpodobněl i zhmotnil prý přínosy), ale
též z toho důvodu, že dávali ústy media pokyny, abych sešel se vřelým rukám
Kubištovým v věcech malířství. Mluvil, vlastně snad jen podezdělil, i Zrzavý,
dávaje mi radu, abych se sešel bez obav rukám „bratřím“, totiž Kubišty.

¹²⁵ Blavatská, Hlas klidu, in: Váchal, Blavatská, Základové indické mystiky (pozn. 13),
s. 85, pozn. E.

¹²⁶ Váchal, Paměti (Kus mládí, Život okultistů, Nadpřirozené, Po světové válce, Dítě či
zvíře?, Život na kaluži, Středověk, Proti vlasti, Dodatkem) (pozn. 8), nestr.

¹²⁷ Váchal, Paměti Josefa Váchala dle rukopisů (Několik postav českých okultistů. Úrysky
z deníku 1910–1914) (pozn. 79), nestr.

čáry

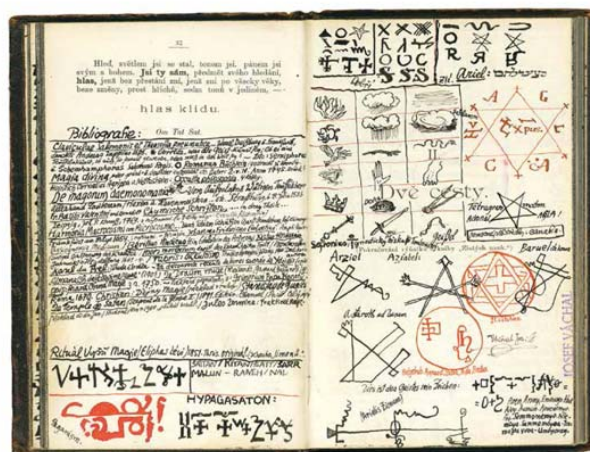
Ilustrace z knihy Johann
Scheibler, Das Kloster, 6. Band,
Stuttgart 1847, GNB Praha.

Jednou z prvních kreseb, kterou Váchal intervenoval do svého svazku s knižkou
Základové indické mystiky od Heleny Petrovny Blavatské, byla pečeť démona
Ariela: „Ariels Siegel“. Na úvodní, předšádkové straně vidíme abstraktní
znaky, které pečeť démona v německých lidových rukopiscích zachycují a čar
tvořily. Váchal nepochybně obrazce překreslil z některého z těchto obskur-
ních rukopisných grimoárů. Připsal k němu úvodní slova magické formule,
jejíž odřikání mělo doprovázet aplikaci pečete během rituálu „Höllenzwang“
(přinucení pekla): „Ariael [sic] bin ich genannt stelle mich in Gestalt eines
Hundes...“ (Ariael [sic] se jmenuji, zjevují se v podobě psa...)“¹²⁸ Fenomén
„Zauberbücher“ – německé psaných knih čar – Váchal studoval v knihách
Johanna Scheiblera, který v polovině 19. století, v období vrcholného romanti-
smu, vydával v Německu edici Kloster (Kláster), mapující různé projevy lidové
magie a čarodějnictví.¹²⁹ Váchal některé díly Scheiblerova kompéria vlastnil.
V dopise Josefu Hodkovi v dubnu 1913 píše: „K tomu mám 3 knihy Scheibler
[sic] s magickými formulami a zápisy o dábli a peklu. Těšte se, až přijedete!“¹³⁰

Většina těchto lidových grimoárů se odvolávala na legendárního učence
a mága Johanna Fausta, který byl, jak už bylo řečeno, Váchalovou oblíbenou
postavou, a pekelná zafikávání, garantovaná jeho „autoritou“, pro něj nepo-
chybně měla o to větší přitažlivost. Knihy čar se začaly v německých mluvčích
oblastech šířit přibližně od 16. století, ačkoliv se většinou prezentovaly jako
rukopisy původem středověké. Byly ručně přepsované a překreslované, přetisk
byl dlouho tabu. V podstatě prvním reprinted podobného rukopisu byla kni-
ha Doktor Johannes Fausta Magia naturalis et innaturalis, oder dreifacher
Höllenzwang, vydaná v roce 1849 ve Stuttgartu.¹³¹ Obsáhlé pojednání na téma
lidových knih čar napsal Carl Kiesewetter a doprovodil je přepisem faustov-
ského pekelného přinucení. Jeho knihu Faust in der Geschichte und Tradition:
mit besonderer Berücksichtigung des occulten Phänomenalismus und des
mittelalterlichen Zauberswesens¹³² Váchal s největší pravděpodobností také

Kresbový zápis do knihy
H. P. Blavatská, Základové
indické mystiky, (1900–1900),
US PNR

¹²⁸ Znění celé zafikovací formule, přeložené do češtiny, viz: reprint tzv. Smržovského
rukopisu (SOKA Jablonec nad Hronem, nezařazeno), Johanna Fausta kniha mirakulů,
umění a díla nebo: Prognostické pekelné zafikování, Turner 2001.

¹²⁹ Johann Scheibler, Das Kloster, Band 1–6, Stuttgart 1845–1848.

¹³⁰ Dopis Josefa Váchala Josefu Hodkovi, z. 4. 1913, fond Josef Hodek, korespondence
příjatek, LA PNR in. s. 4/1500.

¹³¹ Doktor Johannes Fausta Magia naturalis et innaturalis, oder dreifacher
Höllenzwang, letztes Testament und Siegelkunst: nach einer kostbar ausgestatteten
Handschrift in der Herzoglichen Bibliothek zu Koblenz vollständig vorgelesen
herausgegeben in fünf Abtheilungen mit einer Menge illumirter Abbildungen
auf 140 Seiten, Stuttgart 1849.

¹³² Carl Kiesewetter, Faust in der Geschichte und Tradition: mit besonderer
Berücksichtigung des occulten Phänomenalismus und des mittelalterlichen
Zauberswesens, Leipzig 1893, zvl. s. 430–435.

Michael Scotus, interpretatio
et instructio pro discipulis seu
conatoribus artis magice,
1504, původně v majetku
Josefa Váchala, soukromá
sbírka.

Michael Scotus, interpretatio
et instructio pro discipulis seu
conatoribus artis magice,
1255, KNM Praha.

znal. Povědomí o ní bylo v českých okultistických kruzích dobré, podstatně z ní vycházel Karel Weinfurter ve svém spise *Odhalená magie. Se zvláštním zřetelem k magii ceremoniální a jejímu prototypu, Faustovi*.²²⁴

Apoštolové „vysoké magie“ jako Eliphas Lévi nebo Papus lidovou formu magie a čarodějnictví odsuzovali. Papus nazval lidové knihy čar „špatnými škrdry“, které pouze rozměňují odkaz seriózní grimoárové literatury či titulů vysoké magie a jsou určeny leda k tomu, aby přivedly „k šílenství nešťastného čtenáře, který by následoval předpisy udané k přivolání Lucifera“.²²⁵ Jak již bylo řečeno, Váchal tuto nenávisť k lidovému čarodějnictví a představiteli vysoké magie nesdílel. Jeho živý zájem o lidové knihy čar vyplýval z jeho obdivu vůči lidové kultuře, podvracející dobové morální konvence a kolidující s oficiálními institucemi či autoritami, ale také z jeho zaujetí výtvarnou stránkou těchto knih. Představa, že několik abstraktních čar se může stát prostředkem inkantace nadpřirozených sil, Váchala evidentně fascinovala. Mnohá další volná místa v knize *Základové indické mystiky* zaplnil magickými znaky a pečeti démonů.²²⁶

Jeho zájem o daný fenomén byl natolik velký, že přesáhl studium fenoménu Zauberbücher. Váchal začal soustavně vyhledávat edice nejlépe známých grimoárů minulosti. V seznamu jeho četby nacházíme již zmíněvané „Klavikule“ – *Klíčky Salamounovy* neboli *Claviculae Salomonis*, dále *„Le Dragon rouge“* (Malland), opis: *Pravá černá magie z r. 1750*, *Grimotrum Papa Honorium, Roma 1670*.²²⁷ Z knihy *Libellus Magicus* si do *Bhagavad Gity* přepsal jména peklých démonů a jejich hierarchii: „Lucifer Belial Satan Belzebub Astaroth Pluto Ariel Mephistophiles Marbuel Ariel Anguel Anisel Barfael Abaddon Chamus Milea Lapasis Merapis Milpeza Chinicham Pimpam Masa Lissa Dromdrom Lomta Palasa Baufa Luna Poia Laya Wunsolar“.²²⁸ Podtitul grimoárové knihy *Libellus Magicus* (Magická kniha) zněl *Verus Jesuitarum Libellus* (Pravá jezuitská kniha). Tento rukopis kladl svůj původ do 16. století. Váchal obsah knihy znal z jednoho dílu Scheibeho edice *Kloster*, neboť zde byla vůbec poprvé publikována v roce 1847. Tento manuskript prezentoval umění černé magie v křesťanském kontextu. Pekelné síly zde byly zařazovány prostřednictvím invokace andělů.²²⁹

Prostřednictvím svého oblíbeného Agrippy z Nettesheimu se Váchal seznámil s magickým textem zvaným *Picatrix*. Několik jeho rukopisných exemplářů

²²⁴ Weinfurter, *Odhalená magie* (pozn. 88). Viz dále: Milan Nakonečný (ed.), *Magia inaturalis*, Johannis Faust, Praha 1970.

²²⁵ Papus, *Základy praktické magie* (pozn. 123), s. 358.

²²⁶ Váchal, *Blavatská, Základové indické mystiky* (pozn. 15). Váchalovy kresby na předádky a na s. 38–39.

²²⁷ Viz: Josef Váchal, *Záznamy o četbě*, in: Váchal, *Blavatská, Základové indické mystiky* (pozn. 15), s. IX, s. 32.

²²⁸ Váchal, *Bhagavad Gita* (pozn. 15). Váchalovy přírady na titulu.

²²⁹ Rukopis se dnes nachází v sbírkě Johna G. Whitena. Jeho digitální edice je dostupná na internetu. Přepsal ji a editorský upravil Stephen J. Zietz.

písmo

Sada vlastního písma
a ručně odlišného písma,
(30. léta), KNM Praha.

Evokační funkci mělo plnit v případě Carducciho *Satanu* nepochybně také písmo, kterým hodlal Váchal básně vysázet. Proto se rozhodl je vytvořit sám. Pojmenoval ho „Das“ a jednalo se o první písmo, které ručně odlišil a výtěžal do olova. Polodíl důraz na jeho nestojanost a křivolakost – odvolával se tak na rituální charakter rukopisné přepisovaných magických formulí a schémat.²³⁰ Do olova Váchal lil své písmo až od druhé polky dvacátých let, už své první autorské knihy však vyhovoval originálním písmem, které řezal do dřeva. V případě knihy *Vidění sedmého dne a planet šlo o deskotisky, v nichž bylo písmo do dřeva vřezáno zároveň s obrazovým doprovodem*.²³¹ Váchal touto evokací blokové knihy posílil archaické vyznění díla. Kniha působí jako autentický starý tisk, sdělující čtenáři zapomenuté mystické pravdy. Knihu *Z rituálu toledských haeretiků* Váchal vsázal, ovšem z písma, jehož každou literu ručně vřezal do dřeva. Písmo jen velmi volně evokuje gotickou lomenici, kterou Váchal nechal v tiskárně Politika vsázet a vytisknout například *Nový pekelný žaltář*. Ve skutečnosti každé písmeno reprezentuje původní samostatný znak, který posiluje magické vyznění textu. Tvar Váchalových liter se přibližuje invokačním pečetím z grimoárů a jejich magickým funkcím, spočívajícím v instruování operátora při aktivní realizaci prastarého rituálu. Také Váchalovo pojetí písma vyžaduje od čtenáře aktivitu. Váchal se nepodbízí harmonickým vyvážením zredla textu, naopak nutí čtenáře k ostrážitému prožití obtížně čitelného popisu obřadu vzrání pekla.²³²

Znepokojivou nepravdivost a křivolakost si Váchalovo autorské písmo podrželo i poté, co ho v polovině dvacátých let začal odlévat do olova. Jeho přístup k tvorbě písma byl živelný, spontánní a improvizovaný. Jak napsal Karel Dyrnák, typograf a autor jediné publikace věnované Váchalovu písmu, „Váchal nekresl pečlivých návrhů, nekonstruuje svých písem. Neproměňuje sílu tučných a slabých čar, neodhaduje správnost proporcí, nekontroluje měřicími přístroji písmostrojky postavení na písmostroje linií, vzájemné vzdálenosti, tloušťku liter, systematickou kuželku, písmostroji výšku. Někdy nedbá úzkostlivě přesnosti, s jakou slévárny vyrábějí písmo pro knihtiskárny“.²³³

Váchal si svůj vlastní postup výroby písma zvolil převážně intuitivně. Zčásti řezal litery jako originály do předpřipravené písmostroji, zčásti je odléval. Na vyrovnanou plochu olověného hranolku, sazečského výpluku nebo obrácené litery předkreslil písmeno a rydlí vybral plochu kolem něj. Tuto

²³⁰ Glosse Carducci, *Satanu*, Praha 1966, autorská kniha Josefa Váchala, litiny, vlastní písmo „Das“, 57,5 x 34 cm, [13] s., 7 autorových výtisků.

²³¹ Váchal, *Vidění sedmého dne a planet* (pozn. 13).

²³² Váchal, *Z rituálu toledských haeretiků* (pozn. 276).

²³³ Karel Dyrnák, *Písmeno Josefa Váchala*, Brno 1930, s. 41–42.

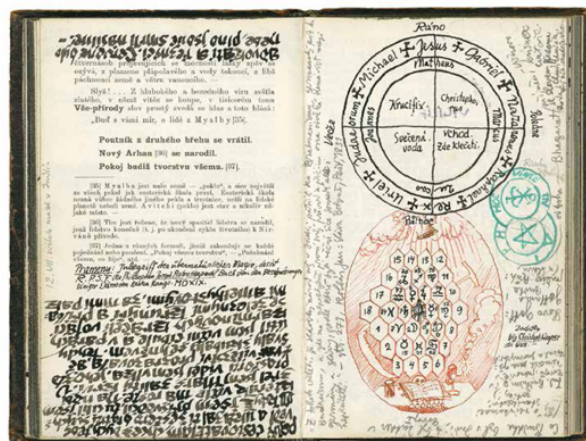
čísla

Kreslený náčrt do knihy
Ragnarud Gita, (1903-1920),
US PPR

Výše zmíněný typ synkretismu nebyl úplně cizí ani Váchalovi. Jeho pojetí znakových systémů a symboliky se však od toho Bilkova podstatně liší. Váchal magické teorie znaku také kombinoval s různými idejemi či postřehy z dějin náboženství, kultů a herzei, svobodně je deinterpretoval a naplňoval novým smyslem, neporusoval ovšem zavedené dogma s úmyslem definovat nové, jak to činil Bilek. Zajímalo ho buď podvrácení psaných zásad jejich ironizováním, nebo manipulování s rejstříkem daných idejí a symbolů z čistě výtvarných důvodů.

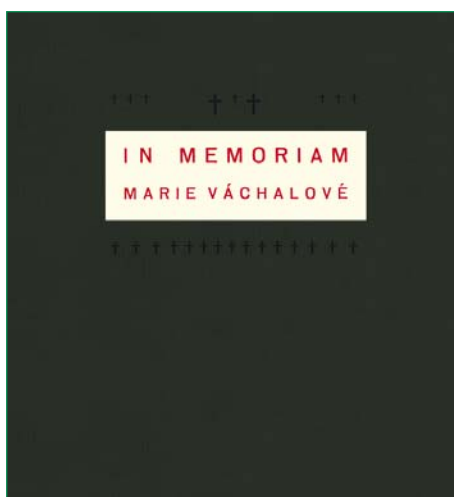
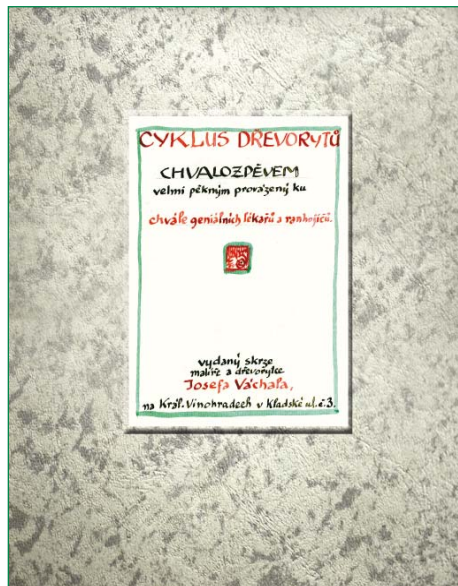
Na jednu ze stran, vězvaných mezi *Základy indické mystiky a Bhagavad Gity*, Váchal zakreslil grafické a číselné schéma, v němž na první pohled odhalíme hermetickou číselnou a znakovou spekulaci. Obrázec ve tvaru pravidelné hexagonální sítě je tvořen třiceti sedmi šestúhelníky. Do těch, které tvoří obvod geometrického obrazce, Váchal vepsal čísla od jedné do osmnácti. Do středu sestavy šestúhelníků umístil Slunce a číselky jedna a obklopil ho šestúhelníky s astrologickými symboly dorůstajícího Měsíce (číslice 2), Marsu (3), Merkuru (4), Jupitera (5), Venuše (6) a Saturna (7). Do další vrstvy šestúhelníků situoval znaky se znamením zvířetníku: Berana (číslice 8), Býka (10), Bláhovců (11), Raka (12), Lva (13), Štíra (14), Vah (15), Panny (16), Střelce (17), Kozoroha (18), Vodnáře (19) a Ryb (20). Šestúhelníkové schéma Váchal umístil nad magický oltář s rozvěšenou knihou, přespávacími hodinami, magickou pávní a lidskou lebku. Vykufovaldo se nad oltářem vznáší v hustém dýmu k obloze.

Hexagonální síť představuje jedno ze tří možných pravidelných pokrytí roviny. Jediné hexagon sestávající z 19 elementárních šestúhelníků má tu specifickou vlastnost, že umožňuje hermeticky významuplné a esteticky účinné uspořádání všech 19 základních astrologických znaků do dokonalého obrazce. Uprostřed je znak Slunce – symbol dne jako základní časové jednotky. Spolu se znaky šesti planet, uspořádanými v bezprostředním okolí, symbolizuje vyšší časový cyklus – týden. Planety jsou číslovány podle tradičního přiřazení jednotlivým dnům v týdnu: 1 = Dies Solis (neděle), 2 = Dies Lunae (pondělí), 3 = Dies Martis (úterý), 4 = Dies Mercurii (středa), 5 = Dies Jovis (čtvrtek), 6 = Dies Veneris (pátek), 7 = Dies Saturni (sobota). Následuje kruh dvanácti zodiakálních znamení, uspořádaných podle vzdálenosti od jarního bodu a číslování násobky sedmi (počínaje Beranem = 7 a konče Rybami = 84), symbolizujících dvanáct měsíců, a tedy opět vyšší časovou periodu jednoho roku. Při vyplňování hexagonálního schématu znaky a čísla se Váchal dopustil hned dvou logických chyb. Znamení Býka místo čísla 14 přiřadil chybně 15 a v uspořádání zvířetníku prohodil pořadí dvou znamení. Správně náleží číslo 48 Panně a číslo 56 Štíru. Tě samé chyby se dopustil autor předlohy, kterou se Váchal inspiroval. Hexagonální schéma pochází z kabalistického spisu

188

189

PADESÁT

akvizitně exkluzivních
KNĚHOZNAČEK,

od takovéhotéž rytce
aequillbristicky exlibristně
sázenečků a rytce,

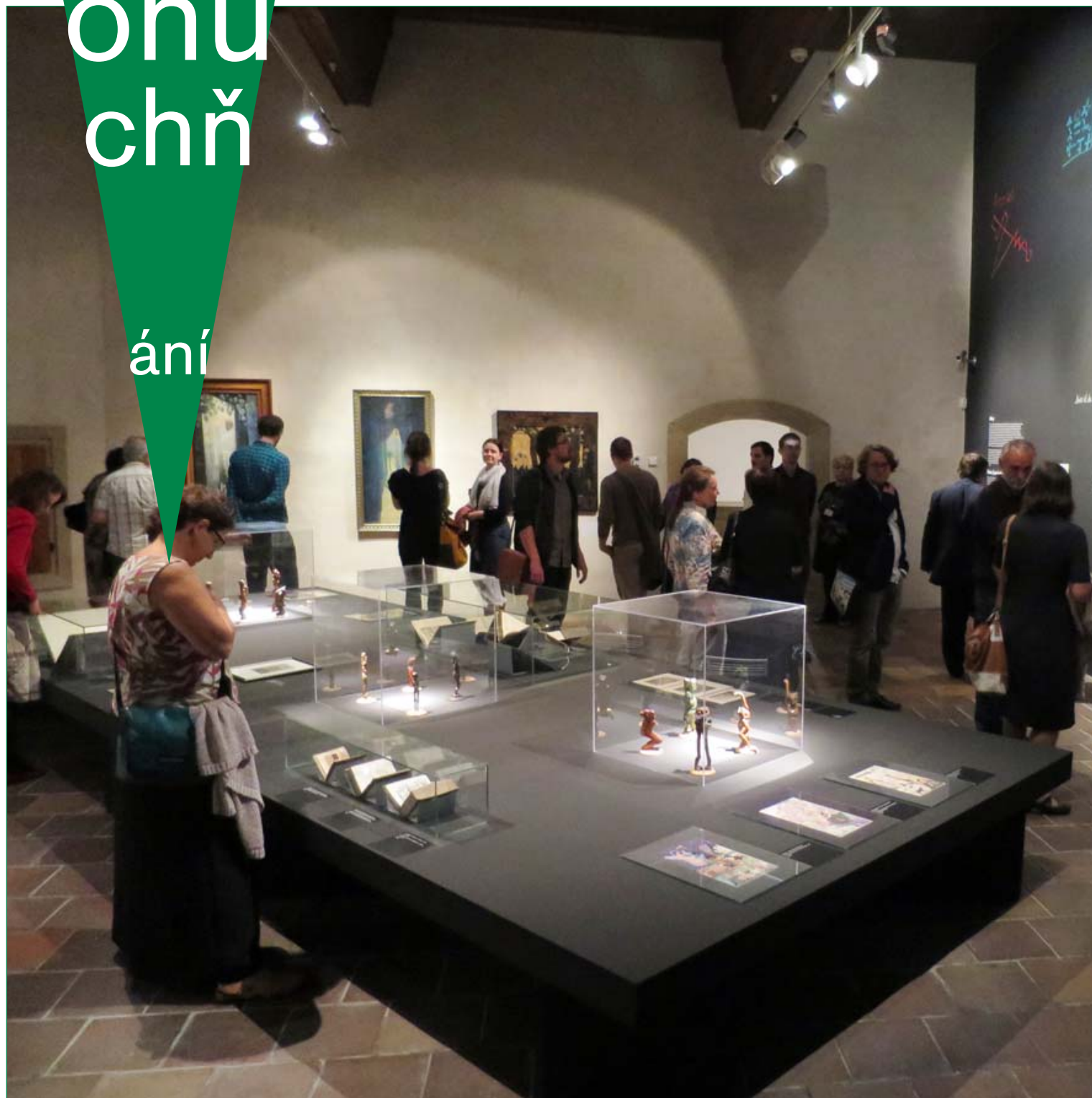

Josef Váchal: Magie hledání

Galerie hlavního města Prahy
Dům U Kamenného zvonu

16. 9. 2014–4. 1. 2015

D
oňu
chň
ání

Galerie hlavního města Prahy ve spolupráci s Památkovým národním
pisemnictvím a Nakladatelstvím Paseka Vás srdečně zve na zahájení výstavy

The Prague City Gallery in association with the Museum of Czech
Literature and Paseka Publishers would like to cordially invite you
to the opening of the exhibition

JOSEF VÁCHAL.

magie hledání

— THE MAGIC OF THE QUEST —

v úterý 16. září 2014 v 17 h / on Tuesday,
16 September 2014, at 5 p.m.

Výstavu zahájí Magdalena Juříková, ředitelka Galerie hl. m. Prahy, o její
konceptu promluví autorka výstavy Marie Rakušanová a kurátorka výstavy
za Památkového národního písemnictví Bronislava Rokytová.

The exhibition will be inaugurated by Magdalena Juříková, Director
of the Prague City Gallery, and introduced by Marie Rakušanová, Author
of the Exhibition, and Bronislava Rokytová, Curator of the Exhibition
from the Museum of Czech Literature.

Dům U Kamenného zvonu, Staroměstské náměstí 13, 110 00 Praha 1

The Stone Bell, 13 Old Town Square, 110 00 Prague 1

Výstava potrvá do 4. ledna 2015. Otevřeno denně kromě pondělí 10–20 h

The exhibition runs until 4 January 2015. Open daily except Mondays
10 a.m.–8 p.m.

Tato pozvánka platí pro dvě osoby. Pozvánku je nutné předložit u vstupu.

This invitation card is valid for two persons and it should be presented
at the entrance.

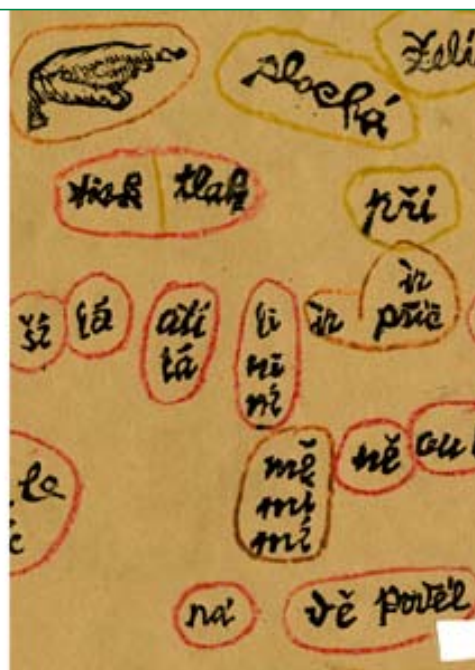

Foto Michal Šanda

D oňu chň ání

Jiří Kolář: 100 1914–2002

V den stého výročí narození tohoto neopominutelného umělce, tedy 24. září, otevřela Galerie Smečky výstavu s názvem Tanec v ruinách / Nálezy Jiřího Koláře.

(mš)

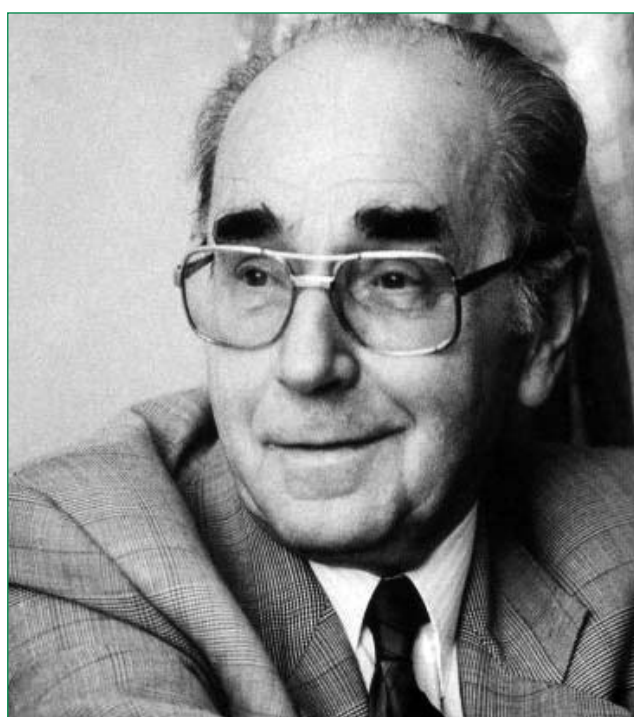
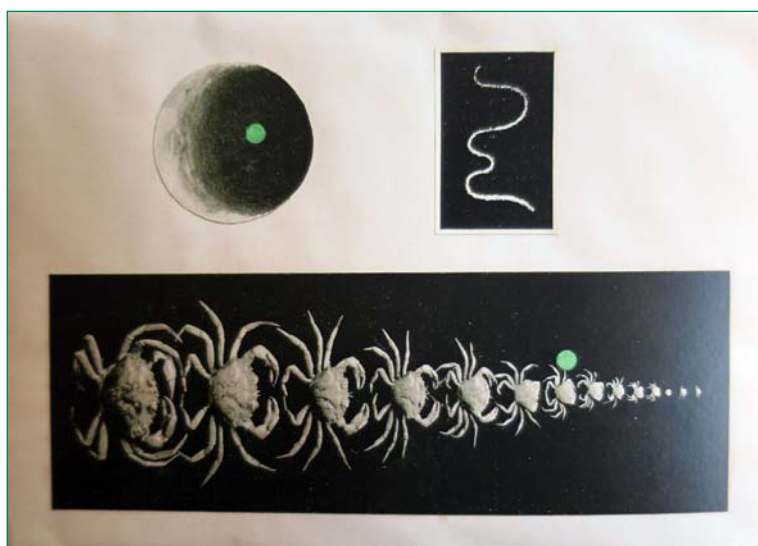

Foto Michal Šanda

D
oňu
chň
ání

Tenhle Šanda!

(Michal Šanda
a americká literatura)

Bmenovému autorovi a občasnému šéfredaktorovi Dobré adresy se povedl nevídaný kousek. Ivan Klíma, Jáchym Topol a další čeští šrajbři vycházejí v angličtině. Ale kdo z nich se stal součástí textu, kdo z nich je přítomen v ději? Komu se to povedlo? Jak říkal jeden český politik: Kdo na to má?

Hle, pro kontrolu... Nathan Englander: Jak jsme pomstili Blumovy. In: O čem mluvíme, když mluvíme o Anne Frankové. Paseka, 2014. Přeložil Petr Fantys (kurziva dle textu).

Ta se pochopitelně našich lekcí neúčastnila. O sebeobraně neměla nejmenší potuchy a o zacházení se zbraněmi nevěděla zholaníc. Když se před ní ten surovec zjevil s už napraženou paží, nezaujala žádný obranný postoj, natož aby se připravila na výpad. V poslední chvíli se jen otočila a všimla si, že z jeho rozmáchlé ruky trčí jakási drobná kožená hůlka. Obušek totiž nikdy předtím na vlastní oči neviděla. Její zádové svaly za-

sáhl jediný úder, ale natolik otrásl celým jejím tělem, že jí před očima zajiskřilo tisíce hvězdiček a podlomila se jí kolena. Pocházela sice z Connecticutu, ale byla to přece jen Židovka. Za mladíkem, který už z místa mizel dlouhými plynými skoky, tudíž zařvala: „Šanda!“

Chudáci Blumovi! Zvi našel svou matku v podobném stavu, jako jsme my předtím našli jeho, i když nevisela na šroubu, nýbrž ležela na trávě stočená do klubíčka. Doma pak – poté co si na záda přiložila led a o tom, že ji odvezou do nemocnice nebo zavolají lékaře, nechtěla ani slyšet – vyprávěla synům, co zažila.

„Šanda,“ zopakovala před nimi a potom dodala: „Buša!“

Hoši s ní byli zajedno. Byla to hanba a ostuda.

Vyhledal a zaznamenal
Ferdinand Šustáček
redaktor a komentátor

FILIZOFICKÁ FAKULTA
UNIVERZITY KARLOVY
V PRAZE

*"Je naší povinností pečovat o podobu
historického centra tak, abychom ho bez
poskvrn předali dalším generacím."*

Jan Royt

Oddělení kulturologie při Ústavu etnologie Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze
ve spolupráci s Ústavem pro dějiny umění FF UK v Praze, Spolkem Královské cesty a Klubem
Za starou Prahu Vás srdečně zvou na vědeckou konferenci

KRÁLOVSKÁ CESTA NA SCESTÍ

1. října 2014 od 10:00, FF UK, Celetná 20, posluchárna č. 138

Cílem konference je upozornit na současný stav a budoucnost Královské cesty, trasy a
symbolu historického jádra Prahy, součástí Pražské památkové rezervace, zapsané na
seznamu památek UNESCO. Konference usiluje o to zdůraznit dosavadní vývoj Královské
cesty a poukázat na jeho možné skryté přínosy, omezení, ohrožení a perspektivy.

PROGRAM KONFERENCE

1. Dopolední blok Historie a proměny Královské cesty (moderátor JUDr. Petr Frischmann, Ph.D.)

10:00 Zahájení konference Královská cesta na scestí
PhDr. Barbora Půtová, Ph.D. et Ph.D. – vedoucí Oddělení
kulturologie při Ústavu etnologie FF UK, předsedkyně Spolku
Královské cesty a obyvatelka Prahy 1

10:10 Historie a význam Královské cesty
PhDr. Richard Biegel, Ph.D. – ředitel Ústavu pro dějiny umění
FF UK

10:30 Projekt tzv. Hotelu U Sixtů z pohledu samosprávy
ThDr. Kateřina Klasnová – zástupce MČ Praha 1
a předsedkyně spolku Pro Jedničku, z. s.

10:50 Bývalý obchodní dům Baťa v Celetné ulici
Bc. Adéla Dornáková – Ústav pro dějiny umění FF UK

11:10 Domy č.p. 150–153 v Karlově ulici
Ing. Michael Rykl, Ph.D. – Ústav teorie a dějin architektury,
Fakulta architektury ČVUT

11:30 Proměny původní funkce staveb na Královské cestě a
jejich vliv na (re)obyvatelost
PhDr. Barbora Půtová, Ph.D. et Ph.D. – vedoucí Oddělení
kulturologie při Ústavu etnologie FF UK, předsedkyně Spolku
Královské cesty a obyvatelka Prahy 1

Oběd 12:00–13:00

2. Odpolední blok Tradiční významové vrstvy Královské cesty (moderátorka Bc. Adriana Neubauerová)

13:00 Český Krumlov a Telč – další místa z první trojice
památek zapsaných na Seznamu UNESCO
PhDr. Martina Veselá – ředitel Územního odborného pracoviště
Národního památkového ústavu v Telči

13:20 Fenomén veřejné plastiky na Královské cestě
PhDr. Petra Hořichová – historička umění a restaurátorka

13:40 Pamětní deska na studentskou demonstraci 25. února
1948 v Nerudově ulici
Doc. Dr. Ing. Václav Liška – vedoucí Katedry společenských
věd, Fakulta stavební ČVUT

14:00 Královská cesta: kulturní dědictví aneb identita národní
a občanská
PhDr. Janka Šifanská – restaurátorka a obyvatelka Prahy 1

14:20 Sedm amfitejných hříchů na Královské cestě
Doc. Václav Soukup, CSc. – Oddělení kulturologie při Ústavu
etnologie FF UK

Coffee break 14:40 – 15:10

3. Odpolední blok Nové významové vrstvy Královské cesty (moderátorka Bc. Adriana Neubauerová)

15:10 K problémům developerské exploatace Pražské památkové
rezervace
JUDr. Petr Kučvart – Atelier pro životní prostředí, o.s.

15:30 Absurdity masového turismu
Ing. arch. Ondřej Šefců – ředitel Územního odborného pracoviště
Národního památkového ústavu v Praze

15:50 Patří Královská cesta cizincům?
PhDr. Nora Dolanská, MBA – ředitelka Pražské informační služby

16:10 Busking, nebo žebrota? Jejich konkrétní projevy na
Královské cestě
Mgr. et Mgr. Roman Čermák – Oddělení kulturologie při Ústavu
etnologie FF UK a Katedra pedagogiky FPE ZČU v Plzni

16:30 Komerčializace Královské cesty
Michal Šanda – Institut umění – Divadelní ústav

16:50 Rozloučení a ukončení konference Královská cesta na
scestí

Vstup na konferenci je volný. Hosté z řad veřejnosti jsou srdečně vítáni.

Konference
Královská
cesta
na scestí

D
oňu
chň

ání

Básně Jan Stanislav

Jan Stanislav –
 narozen 7. prosince 1987
 v Pardubicích. Básně
 a povídky publikoval
 v mnoha tuzemských
 literárních a kulturních
 periodikách (např. *Psí víno*,
H_aluze, *Weles*,
Partonyma, *Dobrá adresa*,
PSAhlavCI, *Texty*, *Divoké
 víno* aj.). Svými recenzemi
 na současné básnické
 sbírky přispívá do kulturní
 revue Protimluv. V letech
 2006-2010 se věnoval také
 reportážím z rockových
 koncertů a hudebním
 recenzím (přispíval na
 servery ikalkata.cz
 a rockmag.cz). V literární
 soutěži Hořovice Václava
 Hraběte 2012 se umístil na
 druhém místě v oboru
 publicistika.

Žaluzie

nejlépe se cítíš
 když jsou úplně stažené
 přes miniaturní škvíry
 kloužou jemné sluneční paprsky
 jenom tak lehce čeří tvoji potemnělou kobku
 kterou nazýváš svým pokojem

nikdo ti nevyčítá
 že jsi ještě nevylezl z postele
 nikdo se neodvažuje určovat ti podobu tohoto dne
 kéž by to vydrželo!
 vzdychneš
 ale moc dobře víš
 že tato chvíle je nanejvýš vzácnou
 ojedinělou záležitostí

pro takové momenty jsi schopen
 obětovat hodiny
 dny
 týdny
 měsíce i roky něčemu
 co lidé označují za „slušné vychování“
 tedy neustávajícím směsicím přetvářek
 dojemných scének plných libozvučných
 utěšujících slov

pro takové momenty stojí za to žít

ovšem ta cena za ně!
 ta cena za ně!

Jiné světy

Nerozuměli si.

On – nevypočitatelný podivín, milovník okamžiku.

Ona – nejistou budoucností roztřesená, plná obav.

„Musíme žít každý den tak, jako by mělo jít o náš poslední.“

„To ale přece není žádné život!“

Prostě si nerozuměli.

D oňu chň

Pořád spolu

V tomhle se určitě shodnou, každý má své mouchy. Tedy, upřímně řečeno, ony jsou to spíš masařky, obrovská, baňatá okřídlená monstra.

Někdy si rád odpočine, když přijde z práce, jenom tak leží a nevnímá, jindy se dívá, jak jeho slečna kráčí po bytě se smetákem v ruce.

(„Jasně, já sice nevydělávám, ale zase uklízím, zatímco ty se tady povaluješ.

A abys věděl, když se opiješ, seš pěkně chlípnej, myslíš, že mě baví to tvoje osahávání?“)

Každý má své mouchy, tedy, upřímně řečeno, masařky.

Jemu zase vadilo, že se občas chovala jako malé děčko.

(„Ze všeho děláš strašnou vědu, už ti někdo řekl, že jsi hysterická? Zajdi si k psychiatrovi.

A co ty tvoje bordely v kuchyni? Jak v takovém svinčíku vůbec můžeš vařit?

Jo, a ještě něco, přestaň řvát na sousedy, nebo tě vyrazím.“)

S přicházejícím večerem dochází

k ustávání oblačnosti,

ani ty srážky už nejsou tak intenzivní.

(„Víš, hlavní je, že jsme pořád spolu.

Neopustíš mě, vid?“)

Zabitě odpoledne i večer

Podívej, kde to zase sedíme,
ani tu nevaří, což je škoda, protože
pivo tu mají nejlepší široko daleko, neříkej mi,
že by tady nemohli mít aspoň utopence a hermelín,
když jim tu chlapi vypijou takový kvanta, hodně
toho protočej, proto jim to pivo nezmysle
jako v těch jinech rádoby nóbl restauracích,
tam ty lidi stejně neuměj pít, no jo,
ale my tu teď chlastáme a v podstatě
zabíjíme čas, vid', ne že by tady bylo nějak nepříjemně,
to rozhodně ne, jenže když se nad tím tak
zamyslíš, vidíš kolem sebe jenom
zmučenou partu nešťastnejch bytostí,
kterejm na pár okamžiků zrudnou tváře radostí
a pivem, hlavně tím pivem,
v jejich očích se zrcadlí lesk i pláč,
číšníci z nich maj prdel, ovšem
tu maj i sami ze sebe,
ten silnější nám sem nosí pití bez předchozího
optání, takže se vždycky zmastíme,
i když jsme šli původně jen na dvě,
a ty moc dobře víš, že nám to nedělá dobře, že
plánovaná dieta je zase na nějaký čas v hajzlu, a že
tvoje jaterní testy nedopadly dobře,
no řekni, chtěl bys celý život
jenom vstávat do práce a pak tu prosedět a zabít
celý odpoledne i večer, čumět na bednu,
kde běží blbej stupidní sport
a pořád takhle plkat
a plkat,
plkat
až do
úplného
zblbnutí?

Paradox

bez piva
nežilo by se lépe

s pivem
žije se ještě hůř

není to paradox?

nežilo by se lépe
bez piva

žije se ještě hůř
s pivem

Jediná jistota

Čekal na ni
před sebou tři dny volna
sladké nicnedělání prý devaluje myšlení
přemýšlel o tom
co by tak mohl dělat
během toho čekání
Krátká procházka by bodla
řekl si
jenže to bych šel akorát tak do večerky
koupil si tam pár lahví piva
a já nechci utrácet
Možná bych mohl sportovat
ovšem běhání a jízdy na kole
už mám po krk
a fotbalček proběhne až pozítří
Vodu jsem nikdy neměl rád
přírodní toky mi ještě donedávna
naháněly hrůzu
Zbývá jen civění do monitoru
jídlo a masturbace
což je stejně pitomé a zbytečné
jako výše uvedené blbosti
Tak ho napadlo
že člověk má vlastně
jedinou jistotu ve svém životě
a tou je předurčení
k jeho vlastní záhubě
Čekal na ni

Psychicky odrovnán

strašná zloba
tyhle seriály

jak se spustí Prostřeno
zvracím do koše
parádní je taky
Doktor House
to je fakt bomba
a jakmile začne
třeba taková Doktorka Quinnová
mám pocit
že mi to odrovnává játra víc
než bazén piv

Kočí optika

Lehnu si vedle
své drobné a mrštné kočky
a snažím se nahlížet na svět
jako ona. Jenom tak poleháváme,
s hlavami k sobě otočenými, vzdálenými
asi dvacet centimetrů, já na levém boku,
kočka na pravém a snažíme se nedělat
vůbec nic.
Pár minut to vydržím, jenže
pak začnou v mém chorém mozku
létat křížem krážem vichřice
pitomých výčitek, takzvaných
nezbytných povinností.
A co by tomu řekli ostatní?
On tu leží a nedělá nic, ale vůbec nic!
Nepoznávám se. Vždyť tohle mě přece vždycky
zajímalo ze všeho nejvíce.

Kočka tam leží a je naprosto v klidu.
Ví, že jí všichni můžou tak akorát
políbit prdel.
Závidím jí.
Mám prostě ještě
do jejího nadhledu hodně daleko.

Nečekané zjištění

Těžko říct,
zda nejdříve odešel celkový vzhled
nebo duševní zdraví.
Asi to šlo tak nějak naráz.
Zarudlé opuchlé tváře
připomínaly nadýchané koblihy,
před sebou neustále tlačil
malý soudek s pivem,
zdecimovaný žaludek bombardovaly
návaly bolesti,
játra na sračku.
V hlavě nepoživatelný guláš
z miliónu pochybných ingrediencí,
život ztroskotance
na dosah ruky.
Hrozná kreatura,
tenhle rádoby člověk.
Vypadal přesně
jako já.

Steak

Paní má v prdeli
vánoční stromeček
hlavně
že si koupila Rytmus hnoje
teď se na něj chystá
už slintá
jako by před sebou měla
vepřovej steak 300g

To je nápad!
To si uvařím!
Ale Rytmus hnoje
vážně si nekoupím

D oňu chň

ání

Foto Michal Šanda

Marek Vadas

Léčitel

Hadí muž a lví žena

Když jsem se vracel známou cestou do Ebolowy, objevil jsem pod vodopády zvláštní hliněnou chalupu, které jsem si na tom místě nikdy nevšiml. Nevšiml jsem si jí, protože tam nebyla. Na místní poměry rozsáhlá stavba mě z okna dodávky přitahovala, a tak jsem se asi po kilometru rozhodl zastavit. Poklepal jsem šoferovi na čepici a on dupnul na brzdu, až jeden z batohů spadl ze střechy. Nepochopil, proč vystupuju v půlce cesty, když jsem mu zaplatil tři tisíce franků, a tak jenom mlčky pozoroval, jak se škrábu na střechu pro svou tašku. Místní si vodopádů a podobných věcí nevšímají. Prašná cesta lemovaná banánovníky a podivnými stromy bez větví vypadala příjemně a za půl hodiny jsem byl pod vodopádem. Na střeše chatrče ve větru plápolaly vlaječky s logy pivovarů a ze stěny se na mě koukala bezradná tvář vystupující z vybledlého plakátu. Ten popelavý muž měl ruce rozhozené do kříže a zoufalý pohled. Nad ním prosvítal ohromný nápis: „To, co tě žere, to máš pod šatý!“

Byla to reklama na spreje proti vším, blechám a podobné havěti. Zajímavé na tom bylo, že před týdnem tu ta chatrč určitě nestála, a přitom vypadala hodně sešle. Na tom plakátu se podepsala léta ostrého slunce a prkna na terase i ve dveřích byla taky změkklá a popraskaná od vlhka. Nevěděl jsem, proč vlastně vystupuju, ani čím mě ten dům tak zaujal, že jsem přerušil cestu, abych na

další spoj čekal nevím dokdy, a možná se ho ani nedočkal. Kdo ví, jestli jezdí buštaxi do Ebolowy víckrát denně. A kdo ví, co jsem chtěl nebo snad měl v tom domě vidět. Kdybych si nebyl absolutně jistý, že u těch vodopádů byl ještě před týdnem jenom vysoký plevel, připadala by mi ta chatrč stejná jako tisíce jiných, kolem nichž jsem každý den projížděl skoro bez povšimnutí. Nikdo jiný by na tom místě asi neviděl nic zvláštního.

Ale já jsem si připadal jako ve snu, kdy postava jakoby z výšky sleduje sama sebe. V rozpáleném vzduchu se všechno vlnilo a zvuky ke mně doléhaly jen tlumeně. Zdálo se mi, že se to celé odehrálo jen během pár vteřin.

Hostinský byl muž se zachmuřeným pohledem. Právě obsluhoval chlupatou ženu, nesl jí džbán palmového vína, mísu plnou zelené omáčky, ve které plaval kus masa velký jako celé antilopí stehno a k tomu fufu jako hlavu. Zahryzla se do toho masa, jako by nikdy v životě nejedla. Až v tu chvíli jsem si všiml, že ta žena má úplně zlatožluté oči a obrovské špičáky, které vystupují zpod vousatých rtů. Byla to lví žena.

Hostinský neměl dobrou náladu. Beze slova přede mě bouchl pivem o stůl. Zeptal jsem se, jak dlouho tu ten podnik funguje, ale on jenom zamrmlal, že to tu takhle fungovalo vždycky, a zmizel v tmavém kumbálu. Kromě mě a lví ženy sedělo na terase ještě pár lidí, jaké člověk normálně nepotká. Jeden chlapík seděl na zídce,

Hned několik nás k tomu chlapíkovi příběhlo a okamžitě nám bylo jasné, že nic nehraje, ale že je doopravdy uštknutý, a to pořádně. Bezradně jsme hleděli na jeho vozík, kde měl uložené různé bylinky, kůry stromů a ty černé kameny a nevěděli jsme, co udělat dřív, protože hostinský poslouchal jen na půl ucha, když mu hadí muž všechno vysvětloval. Jak jsme tam tak stáli a přehrabovali se v bylinkách, prodrala se k nám ta chlupatá lví žena. Odstrčila hospodského od vozíku, nahlas si krkla, jako když zaře lev, zakousla se tomu chudákovi do ruky, až to vypadalo, že mu ji překousne na dvě půlky, a začala vycucávat ránu. Silně se při tom potila a vyplivovala vysátou krev.

ukusoval kolové ořechy a kolem krku měl stočenou malou mambu. Díval se na vodu v místě, kde zpěněný živel vytvářel bílou mlhu nad hladinou. Na tváři, břichu a ramenou měl dlouhé jizvy a v malém vozíku měl na prodej bylinky proti hadímu jedu. Jedna rostlina se musí rozžvýkat tak, abyste jí měli plnou pusou, a potom je třeba vysát z rány jed – vstřebá se do té rostlinné kaše, kterou potom rychle vyplivnete a ránu posypete černým kamenem. Jde o zvláštní druh uhlí se vstřebávacími účinky. Další bylinky se smíchají s vápnem a kapkou palmového oleje a natrou se na kůži, která se potom dlouhé hodiny masíruje. To člověka zachrání i po uštknutí mambou. Chlapík s jizvami to říkal hospodskému, ale ten jen vrtěl hlavou a tvářil se, že ho to otravuje. Pod vodopády jsou spousty hadů, ale co tady žije, nikdy se mu nic nestalo, takže nic takového nepotřebuje. A proč by mu měl vůbec věřit? Ať účinky těch svých bylinek nejdřív dokáže. Zjizvený chlapík chvíli jen tak bezradně koukal kolem sebe, potom dopil sklenku, odmotal si mambu, kterou měl kolem krku, vytřeštil oči, začal funět a snažil se ji rozdráždit tak, aby ho kousla do předloktí. Omámená mamba se mu malátně převalovala v dlaních. Hostinský se chlapíkovi posmíval, že ten had je na chéipnutí a že mu předtím určitě vytrhal zuby, anebo ho nechal, aby kousl nějaké zvíře, a teď se mu ještě nestačil vytvořit nový jed. Právě když to říkal, tak had ožil, zavrtěl se, zatřásl ocasem (teda ne ocasem, ale koncem těla, protože hadi přece nemají ocasy) a bleskově zaťal zuby chlapíkovi do předloktí. Přímo do žíly. Chlapík s jiz-

vami ztuhl a pak se začal třást. Mamba zůstala chvíli zaklíněná do jeho ruky, potom padla na zem a odplazila se do stínu pod vozík s bylinkami.

Všichni, kdo tam seděli, se přestali bavit a jenom užasle sledovali, jak se tomu chlapíkovi s jizvami, který se v záchvatu zimnice zrovna sesunul na zem, začíná hrnout z pusy bílá pěna. Jenom lví žena dál klidně ukusovala kusy masa. Hned několik nás k tomu chlapíkovi příběhlo a okamžitě nám bylo jasné, že nic nehraje, ale že je doopravdy uštknutý, a to pořádně. Bezradně jsme hleděli na jeho vozík, kde měl uložené různé bylinky, kůry stromů a ty černé kameny a nevěděli jsme, co udělat dřív, protože hostinský poslouchal jen na půl ucha, když mu hadí muž všechno vysvětloval. Jak jsme tam tak stáli a přehrabovali se v bylinkách, prodrala se k nám ta chlupatá lví žena. Odstrčila hospodského od vozíku, nahlas si krkla, jako když zaře lev, zakousla se tomu chudákovi do ruky, až to vypadalo, že mu ji překousne na dvě půlky, a začala vycucávat ránu. Silně se při tom potila a vyplivovala vysátou krev. Potom balvanem rozdrtila na prach jeden z černých kamenů a směs nasypala do rány. Beze slova vzala hadího muže do náručí, těma chlupatýma rukama s dlouhými pazoury ho naložila na jeho vozík a odvezla do chalupy za křovím, kde bydlela. Jestli ho vyléčila, nebo sežrala, to jsem se už nedozvěděl.

Knihu Marka Vadase Léčitel ze slovenštiny přeložil Ondřej Mrázek. Vyjde během října v nakladatelství Malvern.

D
oňu
chň
ání

Jak by kolem něho mohlo být všechno v pořádku

Viktor Špaček

Bo a ta baba povídá, jejeje, pane Šedý, oni vám tu výstavu ještě nenainstalovali? Nám se dole v knihovně ozývají nějaké rány...!? A já jí říkám, no ne, to dělá tenhle objekt. A ona zase takový, jejeje, to je ale hezký, to je pěkná postavička, to je takový datlík, on takhle jako tluče tím zobáčkem do zdi - a to takhle bude tlouct furt? No tak když se takhle ptala, tak jsem jí řekl furt, milá pani, furt, dokud to tu všechno nerozklove. A dál si tam v kľidu, na štaflích, montuju tu lampičku.

No ale za půl hodiny je tam zas! A kouká na mě nahoru a brblá Pane Šedý, Pane Šedý, nešlo by s tím přece jenom něco udělat? To je hezký, jak ta postavička tím zobáčkem do té zdi tluče, ale když mně se z toho dole dělají mžitky před očima! Tak to už mě trochu nasrala a řekl jsem jí, já vás chápu, paní, ale ten objekt je součástí instalace a ten hluk tady má svůj smysl. A že když to nikomu nevadilo na Expu v Japonsku, tak to snad nebude vadit ani v Městský knihovně v Brně.

No ale za půl hodiny je tam zas a nějak se ti člověče rozmnožila, přišly ty baby tři! Ale já už se s nima vůbec nebavil, jen jsem na ně ze štaflí houknul, tohle si dohodněte s galeristou, jo? Já to s váma řešit nebudu. Jděte za Nedomou.

No a co bys řekl? Ty vole! Za hodinu jsou zpátky, jde jich celý procesí, vepředu strkají Nedomu a mávají nějakým papírem, že prej je to oficiální stížnost. Tak to už bylo na mě moc. Sjel jsem z těch štaflí jako blesk, ony

se přede mnou rozběhly jako slepice, Nedoma, celej bledej tam něco blekotal, a já jsem šel a holejma rukama jsem urval tomu panákovi hlavu a hodil jí po tý první knihovnici, trefil jsem ji do zad a zařval spokojená? Spokojená? Ty vole ještě že tam potom přišel Dvořák a uklidnil to, já jsem vzteky neviděl, já nevím, co bych s nima udělal, já bych je tam snad všechny umlátíl těma štaflema.“

Říkám mu. „A neprožíváš to trochu moc?“

Podívá se na mě vzteklýma očima: „Jak neprožívám, jak neprožívám? Samozřejmě že to prožívám! Je to moje největší výstava a možná že už takováhle příležitost nebude! A je mi čtyřicet, krize středního věku, za chvíli je konec, já na takovýhle hovadiny prostě už nemám čas!“

Odmlčí se. Dívám se na něj. Takový byl vždycky. Krizi středního věku měl snad už od narození. Chvějící se ruce, rychlé změny nálad, nervozita, vztek. Lidé s ním nechtěli dělat; sotva se něco sebemeně zpozdlilo, bylo okamžitě zle.

Vzpomínám si na jeden jeho obraz, Vlastní autoportrét. Je namalovaný v ladovské stylizaci a je na něm smrt s kosou, soukající se z velkého sudu a jakýsi řvoucí člověk, který od něj prchá s rukama nad hlavou a všechno kolem sebe poráží. Převržená židle, rozbitý půllitr. Dělá kolem sebe strašný, strašný nepořádek. Ale jak by kolem něho mohlo být všechno v pořádku, když ho honí smrták?

T
elep
atick
á špr
ckv
oň

Textové zprávy

Tomáš
Míka

Názvy*Dárkový odpadkový koš*

aneb

S buzeranty do Prahy

aneb

Uhaste mou panenku!

aneb

Kniha, bachor a čepec

aneb

Vytesáno do mého mobilu

aneb

Komentovaná procházka vlastním životem

aneb

Výtěr z mozku

aneb

*Přeřeky, přeslechy, překlepy a jiné Freudovy
slípy*Smrt tirákem nebo padající hvězdou? Jaký
je v tom rozdíl?V mladém těle sídlí stará duše. Máš zájem
jen o to první. Chceš jenom svíčkovou (ni-
koliv bábu) bez knedlíků. To ti nikdo nedá.
Leda by sis to uvařil sám.Reflektuješ tu změť, čímž k ní přidáváš dal-
ší liánu, další kaluž a komplikaci.Červené lišejníky
na tělech stromů
s rozpukanou kůrou
chci si je domů vzít
chci si je domů vzít

Buzna a Hercegovina

Čerstvé máslo z minulého století zabalené
do starých novinJak bezvýznamný je náš život! Jak plíží se
okolo nás. Jak si nás nevšímá, žije si svůj
vlastní život! Jako bychom byli cizí.Dívat se pod sukně sochám
tomu já říkám vyprahlost
kamennou kundou se kochám
hvízdaje Ódu na radost

Ať ujetost dál zůstává s touto krajinou...

Našemu synovi vypadl první Olbram Zou-
bek

Bez lásky nejsou klobásky!

Zahnal jsi mě do kluzkých, chlapče!

Slyšet slzu to se mi líbí

Cestou z pasáže si povšiml, že naproti mas-
ně jsou právě vožické masáže.V pisoárech měli sítko, aby jim močové ka-
meny klientů neucpaly odpad.

Máš tu myš nebo ji má Aleš.

Dnes mohou z Nuselského mostu skákat
jen opravdoví atleti.Nevědí, jak blízko jsou smrti, chodci, když
jedu já.Ach lidské sešlosti lidí sešlých. Za jakým
účelem? Proč jenom proč?České království nemělo kolonie, jen kolo-
niály

User se usral. Usral password. Už neser, User!

Sanitka v růžové zahradě přejela ženu za
pultem.

Měl štěstí z prdele a hodně smrdělo.

Když je kašparem žena, je to kašparyně ne-
bo kašparka?

Zimou mu drkotal mozek.

Švindl, švindl little star
How I wonder what you areV neděli ráno jsem si udělal literární večer.
Koupil jsem si bagetu s olivami, uvařil first
flush darjeeling čaj. Potom jsem dlouho
chodil po místnosti a byl šťasten.Zelené pírkó straky je černé.
Černé pírkó straky je modré.
Jenom to bílé, jenom to bílé
je bílé.

Tak nám exkomunikovali Tomáše Halíka.

Hustota: 1 ‚Halík Tomáš‘ na 6167 obyvatel
ČR, průměrný věk: 38

Slepičí polévka mu zobala z ruky

Pražský koncentrační tábor Židovské pece

Bez názvu

Blanka ukázala svůj tunel.

Bakalář honoris causa.

Zelený čaj z tanku.

Tanková senča.

K lidem, které v životě potkal, patřil též muž,
jenž se zabýval pohřbíváním přejetých jež-
ků.Rozhodl se vylepšit její již tak dost spokoje-
ný život o nevěru.Musí si fotografovat život a dokazovat si, že
žijí.

Šťastná to žena, která je in. In prdel.

Pivo z tanku a pes.

Padesátiletý muž s plnovousem kráčí Jese-
niovou ulicí a v ruce drží kraslici

nájemný sebevrah

Chci mít 3D život a vytisknout si ho na 3D tiskárně

Láska prochází žaludkem a přenáší přitom hory, proto
nás z ní tolik bolí břicho.

Vyndat flešku z meka

Holotropní dýchánek

Lidi se pořád na akce zvou
a nikdy na žádnou nepřijdou
Lidi se pořád na akce zvou
a choděj jen na tu akci svou
Lidi! Přijďte taky jednou
na akci mou!!!

Výhrůžka pejskařům

Dvojka, dvojka
pokakám vám pejska
lá la lalalala lá
Trojka, trojka
pokakám vám pejska
lá la lalalala lá

Důchodci jezdí se Student Agency

luxusně zřízený byt

20 000 zdraví nebezpečných panenek

Útěcha z onkologie

V Praze se orkán jako vždy změnil v mírný vánek
a drobné mrholení.

Všichni lidé se báli všech lidí. Chodili po městě s ruka-
ma v kapsách, v nichž svírali kapesní nože.

Virtuoz může zahrát úplně všechno, ale neví co.

Lidi, které chci potkat, nejsou tam, kde jsem já. Potká-
vám pořád jen ty, které potkávat nechci.

Kam vítr
tam pláž

Poetistické hříčky a zcestné rozvíjení pošetilých nápa-
dů, toho se vyvaruj chlapče.

Orloj kreativců

Koridory ulic valí se hrušky a jablka z Vinohrad na Žižkov

Misionář ji naučil svou polohu

Žižkovská televizní věž je prstem v nebeské dívce.

Já jsem hrozně rád,
že nejsem doktor Rath,
a hlavně jsem rád,
že jsem doktor práv

Vychcaný telefon

Mobil podšitá

lepit lépe

platany, platany
proč jste tak zmatlaný?

Rozsévači hoven se štěkotem vyrazili do ulic.

Promiscuous promise

Brečel, až zatékalo do depozitáře.

Sametová revoluce začala být maličko podezřelá ve chvί-
li, kdy na Václavském náměstí začali lidi zpívat song
zpopularizovaný Angelou Davis, Deanem Readem
a učebnicí angličtiny pro základní školy v překladu au-
tora textu Jó třešně zralý.

„...a se mnou přijde zákon,“ pravil prezident. „Zákon
schválnosti.“

Organizace Sokol byla Al Kaidou severních teritorií Ra-
kousko-Uherska.

Taková láska se v přírodě nevyskytuje.

Nasněžilo jí do klína, jak tam tak celou noc stála na rukou s roztaženými nohama.

Sochy nad hlavou a mravní zákon v mraveništi.

Vpřed jenom vpřed – a vpředu smrdí sýr

Ten sýr na mě vyzrál!

Láska je železná košile

Láska je železná dáma - privatizuje, co jí přijde pod ruku

Držka della veritá

Držka pravdy je mramorový poklop od kanálu

Cigareta značky Deep Throat.

Ježíš je Pán prstenů

„Mám v šatníku krtky,“ pravila s vážným výrazem v tváři ona dáma.
„Je to problém je dostat ven. Strkám tam takové kuličky. Znáte to ne?
Kuličky z nafty. Ale nepomáhá to. Krtci mi žerou šaty. Nenávidím je!“

Byla to zmalovaná dámička, šaty jí sežrali krtci a moli zase anglicko-český slovník.

Kristýna (18) má ženské pohlaví.

řada lidí věřila, že filmový symfonický orchestr řídí delfín

přijďte dnes ochutnat kouzlo cubánského baru

igelitová liga

chodili jsme do lidušky
a tak teď hrajeme
psali jsme slohový cvičení
a tak teď píšeme
jsme umělci
ze školy lidový
jsme umělci
gramotný

funkcionalistická budova krematoria, místa, kde člověk fungovat definitivně přestává

Do zoologické zahrady zakoupili dva nové nosohltany

První signální s.r.o.

začátek písničky:
i nešťastný člověk může mít štěstí
konec začátku písničky

to není život
to je zhoubné bujení
to nejsou lidi
to jsou chodící nádory

merde
za to že jsi

lvi s dementním výrazem vyplazují jazyk v kapli Italského institutu

Hospoda „Božská komedie“ v Libuši

Uprdnout se do zvuku projíždějícího auta
to nevadí, jó to nevadí!

Růžovou ti endokrinolínu koupím, dítě mé, až půjdeš jednou na operační sál...

Bohyně Kálí a Bůh Také

Striptérka přinesla svou kůži na trh

Pískly na mě písky a uhlí přede mnou uhlo

Jaké asi tóny vyluzují betony?

Tak jako brazilští indiáni objevili tajemné spojení mezi liánou a listem na výrobu ajahuasky, bavorští domorodci přišli, čert ví jak, na vynikající účinky tajuplného spojení chmelu s ječmenem
A tak jako divine molecule je od narození přítomna v každém člověku i candida albicans – mikroskopický sup mrchožravý.

Vidoucí básníci častokráte bývají obalamuceni světlem a optickými klamy a barvami, jež světlo působí.

Popřál slečně dobrou hrud' a pustil se do jídla

Suchý Klaus a suchý zip drží a nepustí.

Posadit vodu na čaj.
Položit vodu na čaj.

Konvertovala z alkoholismu na buddhismus.

Paní z plakátu má obličej jako moře a ústa – loď v něm plují.

Smutné jako plakáty stran, které prohrály, po volbách.

Chytil ho přímo při činčinu.

Vše, co vychází z mých úst pozbývá smyslu.

Slepička nechala otevřený kohoutek.

Narazil jsem si burku ještě více do čela... la la la la...

bezzubý upír

slunce v úplňku

Only one more piss

Tvoje ego je jak lavina, utíkám se honem schovat

Stavební spoření s liškou podšitou

masturbující parašutista, kterému se neotevřel padák

Těším se na tě

až mám závratě

Ačkoliv se jmenoval Hácha, moc srandy s ním nebylo.
dal si vědecky vína

Smrdí smrtí.

Globálně nasraný s celosvětovou působností

Placená kamarádka Placebo

Zvířata činí náš život lidským.

Vlna, která uschla

Žádná žena mi nemůže dát to co jiná žena

Gute Fahrt

Good fart

Básně

Myslím si báseň

zvedám tužku

zase ji položím

Podržím tužku nad papírem

myslím si báseň

přiblížím ji oddálím

Zvednu se z postele

zase ulehnu

myslím si báseň

Pár vteřin se jí opájím

pak usnu

Básníkovi leží na srdci budoucnost poezie

Leží mi na srdci budoucnost poezie. Všichni ti klokani spolknutí velrybami prorokující z hlubin budoucích čtení v útulných kavárnách.

Co bude s poezií, až já tu nebudu?

Kdo bude kloktat sterilní gázu rozpuštěnou v kyselině octové před zraky uměnilovných posluchaček?

Kdo zaplní stránky osiřelé knih dosud nevydaných na které granty od ctihodných sponzorů ještě nebyly uzmuty nic netušícím daňovým poplatníkům?

Tolik ach tolik mi leží na srdci

co bude s poezií

aby ji někdo vůbec psal

až tady nebudu

aby nezanikla jako zaniklo

například ševcovské řemeslo

a telegramy

Tolik ach tolik ach tolik ach tolik

se bojím že po mně již

nebudou básníci

kteří by vypsali majonézovým perem do biftekových knih inkoustem z ostrého kečupu své bramborové stichy

Mně snad šlehne

musím na to přestat myslet

Honem napsat báseň

ta jediná mě zachrání

bude se jmenovat

Budoucí poezii!

•

Kterou stranou papíru si utřít řít?
 Tou s básněmi?
 Nebo tou kde nic není?

Básně jsou ale z obou stran
 tím co nic pro všechny je
 prdel utírám

Doutnák k poezii

Kdybych mohl k poezii
 připevnit doutnák
 a tak s ní jednou provždy
 skoncovat
 jak rád bych tak učinil
 Protože po výbuchu
 který by rozmetl slova
 na padrť je rozdrtil a utopil v černé krvi tiskařské černi
 a modré krvi inkoustu
 šlechtice mezi médii
 bych teprv dozajista našel
 v ssutinách báseň nevšedního Tvaru
 nevšedního Hosta pod troskami slov
 v hromadě písmen
 zapadlý hrozen
 Psího vína
 mimo veškeré Souvislosti
 kdesi na Haluzi by se snad kinklal oběšený verš
 s prostinkým rýmem: „Bez Weles do hospody...“
 a ve stanu tvaru písmene A dvě dvojice by ve spacáku na Dobré ad-
 rese spaly:
 óda se sonetem a s daktylem jamb

Co chce říct básník

Z nejistoty o sobě
 až po zášť
 k tomu a tomu
 ulpívá zrakem na
 kusu zvětralého
 dřeva na rýhách
 táhnoucích se k jeho dětství

Skřípe zuby a drtí
 prázdnotu své
 myslí a srdce
 něco mezi zavrčením
 modlitbou dávením
 úpěnlivou prosbou
 chrochtáním
 Jsem tady
 slyší mě někdo?

Kam pohlédneš

Kam pohlédneš
 tam zátiší
 jako bys procházel galerií
 jako by ve vzduchu visely fotky
 hledáš skulinu
 kam neproniklo umělcovo oko
 kde nechal sochař díru
 z které lze vyškrábat ještě
 trochu neotřelé krásy
 Jen aby to však nebyl skladatelův sopol!

zaslechnuto

...stejně je to všechno jedna velká hra
 podle mě to máte hozený na celej život
 taková šachovnice, která pak shoří

•

Můj zrak nevidí dál
 než na prst ve tmě
 Uši neslyší víc
 než tvůj zrychlený dech
 Jsi moje na vzdálenost paže
 na dotek dlaně na pár vteřin
 hořím
 Něco nevyslovitelného se dere ven
 a zůstává trčet někde uprostřed
 napůl s vystrčenou hlavou
 Žije svým vlastním krutě krátkým životem

převalující se černý dým
zavedený výfukem k řidiči do kabiny
i tobě v břiše někdo hlasitě protestuje
chtějí k sobě ty plameny

Než je odvezou vlaky
spolknou hypotéky
rozsednou manželky
uhasí ostrůvky střizlivosti
v mořích alkoholů

Evičce

„Vše podstatné se stalo
Vše podstatné bylo řečeno“
nezbývá než se opakovat
„Smrt je velice komplikovaná“
a život jakbysmet
i dneska ráno
se opakuje celý svět

Socha svět

Jede
v soše auta
socha řidič

Kráčí
sochou města
socha chodec

Miluje se
socha žena
se sochou muž

Jí
socha úst
sochu chleba

Poslouchá
socha ucho
sochu hudba

Bije
v soše hrudi
socha srdce

Venčí
socha člověk
sochu zvíře

Pijí
sochu vody
ze sochy lahev

Žije
sochu život
socha smrt

Půl

Půlku všeho ti dám
půl lahví vína
půl polibků
polovinou svých úst
půl toho cos po mně tolik chtěla
půl toho co se ve mně
pro tebe střádá a hledá
cestu k tobě
půl cesty letadlem
a půl lesem
polovinou oka
si vezmu od tebe vše
polovinou své dlaně

•

Jsem figurka nakreslená uhlem několika tahy
dívám se z papíru na sebe a ošklivím si vlastní složitost
už ten třetí rozměr!
při sebemenším natočení jsem hned něco jiného
ležím na papíře
jsem jednoznačný
krásně jednoduchý
černý na bílém

•

Nikde tu nemá hodinky
nejdou na cikánovi
nejdou na prostěradle
Rám okna nemá ručičky
Světlo nic nedokazuje
Kolik je hodin?

ptá se
cifereník není k nalezení
ani na zápěstí ženy
namísto ručiček
je tam jen ohníček
žena bolestí křičí:
vždyť je teprv půl šestý!

Napřed se vždy zeptej, jestli smíš!
Důkladně si svaž nohy, než vykročíš!

Ve snu neplatí zákon gravitace
Hodil jsem dlažební kostkou chtěje dělat
žabky.
Kostka se chvíli motala na hladině.
Jako by se zpomalil čas.
Pak šla ke dnu.
Ve snu jsem potom někomu vysvětloval,
že ve snu
zákon gravitace neplatí.

Jen pro to křupnutí pod podrážkou
stálo za to žít
Zde leží
Šnek

plíživý pohyb zvětralín

jel po mně jako kus ledu po ledovci
jel po mně jako lavina
jel po mně jako šutr po skále
jel po mně jako pneumatika po ježkovi
jako nárazník po srně

jel po mně jako studená noc po ranní jino-
vatce
kapka deště po zábradlí

Odtrhla se ode mě

jako Slovensko od České republiky
jako list od kalendáře
jako suchý zip od boty
jako zrak od morbidní podívané
jako jazyk od zamrzlého zábradlí

nejseš silnej jako tvoje auto
nejseš silnej jako tvůj vůz
nejseš silnej jako tvůj traktor
nejseš silnej jako tvůj jeep
ty blbečku ukopnu ti hlavu
ty blbečku ukopnu ti hlavu
atd.

Smrt obutá je do bot života
jsou jí tu velké tu malé
Navlečená je do kabátu života
propocení nátělník života na těle smrti

eggo
obsah vajíčka tvrdá skořápka skrývá

Dejte mi tam s sebou zrcadlo ať mohu sle-
dovat vlastní tlení přesypání sebe sama
v urně

láska přesluhuje už dávno
v duchodovém věku

už bere penzi
ale stále si přivydělává
příštipkaří
za tím či oním rohem
na lavičkách v parku
občas i na hřbitově
Kde všude je možné se ještě obejmout
políbit
sáhnout do rozkroku

prezervativ letí do rozpálených kamen
a za ním
do pasti chycená myš
v studeném kamení v trouchnivém dřevě
chvějí se dvě nahá lidská těla
na nohou ponožky
a špína všude vůkol
tolik se chtějí ta srdce v nich
ta jediná jsou tak mrazivě čistá jak za ok-
nem snůh
tolik se chvějí
poslední oka mžik

prc sem palcem
prc sem palcem
kdopak nám ho postaví?
starej prcař
nemá prsa
a palec to neumí

Načmáral na zeď od ruky
dosud obalené masem
kosočtverec
kosti podobný
bezmasý symbol
otvor chybí
ten mezi kostmi
pod hřbitovní zdí
nic v čem tepe krev
nevyplní

À la recherche du cunt perdu

Kde ji jenom má?

Rozhodl jsem se ji nalézt, ať je kdekoliv

Šukal jsem po bytě jak Boženy Němcové babička

a stále nebyla k nalezení

Nebyla v kredenci, polici, ve vaně, v posteli, na okně, na piáně.

Kam se mohla podít říkám si?

Že není v kredenci, v polici, ve vaně, v posteli, na okně, na piáně?

Kurva kde jen může být?

Nakonec byla

v lednici, v mrazáku, v lednici, v mrazáku...

No tak vidíš, žes ji našel, chytráku!

Nůž na krku

Tomuhle se říká nůž na krku

a tohle je jedna žena

a toto druhá

jedna dává

druhá bere

brát znamená dávat

dávat

znamená

nůž na krk

•

Vítr v ulicích města

vyvrací stromy kudy jdeš

Tvůj úsměv v ulicích města

boří domy kudy jdeš

Tvoje vlasy v ulicích města

hoří kudy jdeš

•

Lišky byly člověkem zbaveny vztekliny

stačí však aby jejich nakažené sliny

dotkly se bobule borůvky

a hned je tu smrt na způsob jiný:

Nemoc jejíž jméno jsem si nezapamatoval

jež lovci - sběrači rozežere celé vnitřnosti

stačí k tomu též sežrat liščí výkal

Je dobře že máme hned dvě možnosti

•

Úřední hodiny

smutně bijú

od osmi do šesti

bim bam

•

Olejová skvrna ve tvaru O

se protahuje do tvaru I

jeden týden v životě se protahuje na život sám

proud ho ze všech stran požírá

voda je čistá tam

i tam

Kam se schoval řízek?

staccato:

Kam se mi

Kam se mi

jenom schoval řízek od mámy?

Kam? Kam jen kam?

sbor:

Snad do

kilo-metro-vých štol

Snad do

kilo-metro-vých štol

Do kilo-

metro-vých štol mýho potrubí

sbor:

Snad do

kilo-metro-vých štol

legato e moderato alla Carlo Gotto:

Kolik dnů

ho hledám a nenacházím

Kde může být?
Ozvi se nedělní řízku smažený!
Obklopen brambory maštěný-
mi
se mi už ozvi
vylez už ven

Tvá skrýš
je dávno prozrazen-
a
však víš
neskrývej se již jako žen-
a
která chce a zároveň nechce
být
které nechce být a zároveň chce být

Řízku
vylez již!

sbor:
Ven ze štol ven!
Ven ze štol ven!
Ven ze štol ven!

•

Po dokončení práce
rozhostilo se prázdno
prá prá prá
prápaly prány
Tak vymaštěný jsem nebyl
ani tenkrát u jezinek na pekáči
a že mi to tenkrát slušelo
to teď

•

Vyzařuje z nich nesmírná vážnost. Za tu dobu
jí vyzářili do okolí tuny. Tuny těžké vážnosti.
Nyní se jí pomalu vláčí. Zebou je nohy, mod-
rají a těla se pomalu ale nevyhnutelně defor-
mují. Vážnost je čím dál těžší. Nedá se říct, že
je to těší. Ale nemohou si pomoci. Ani navzá-
jem ani ve svých jednotlivých údělech.

•

Za drahé peníze vám prodají vaši vlastní minu-
lost, budete-li ochotni koupit. A ochotni kupovat
jsou většinou lidé tehdy, pokud něco nemají.
Máte svou minulost? Všichni se dušují, že ano.
A pak jdou a kupují. Paměť je křehké zboží. Je
lepší mít backup v podobě předmětu prolezlého
červotočem.

•

Těším se na tě
až mám závratě

Úryvky z chystané knihy Textové zprávy

V příštím čísle (vychází 1. listopadu 2014)

rozhodně nenajdete:

Vložený dárek – romadúr

Výsledky předvolebního průzkumu k volbám
do obecního zastupitelstva v obci Horky u Čáslavi

Mramnuchy

Na shledanou příště!
Ne za pomeňte!